

Hollola

Ympäristöluvan muutos koskien Lahden ampumaseura ry:n ulkona sijaitsevaa ampumarataa Hälvälän kylässä kiinteistöllä 098-408-1-143

HOLDno-2022-272

Tämä asiakirja korvaa Lahden Ampumaseura ry:n aikaisemman ympäristöluvan määräykset (Hollolan valvontajaosto 26.9.2018 § 28) ulkona sijaitsevalle ampumaradalle Hälvälän kylässä Hollolassa. Voimassa olevan luvan kertoelmaosio jää voimaan. Tämän asiakirjan kertoelmaosassa esitetään haetut muutokset, jotka koskevat mm. meluvallin rakentamista sekä eräitä määräaikoja.

ASIA

Päätös Lahden ampumaseura ry:n hakemuksesta ympäristöluvan muuttamiseksi, ulkona sijaitseva ampumarata ja meluvallin rakentaminen

Toiminnanharjoittaja/ hakija

Lahden Ampumaseura ry
Y-tunnus: 2020255-8
Vuorikatu 3 b, 15110 Lahti, 040 7326999, haulikko@lahdenampumaseura.fi
Yhteyshenkilö: Antti Virolainen, p. 040 7326999

Toiminta ja sen sijainti

Hollola, Hälvälä, kiinteistö 98-408-1-143.

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § liitteen 1 taulukko 2 mukaan ulkona sijaitsevalla ampumaradalla on oltava lupa (ympäristölupa).

Ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 1 momentin kohdan 13 mukaan ulkona sijaitsevan ampumaradan ympäristöluvan ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

Lupaviranomainen on katsonut alkuvuodesta 2022 saatujen tietojen mukaan, että ampumaradan meluvallin rakentamisen päivitetty suunnitelmat poikkeavat merkittävästi voimassa olevasta luvasta sekä käytettävien ylijäämämäärien suhteen sekä rakentamisen liikenteen haittojen suhteen ja tältä osin tulee hakea ympäristöluvan muutosta. Lisäksi toiminnanharjoittajalla on tarve hakea määräaikojen muutosta.

Asian vireille tulo

Ympäristöluvan muutoshakemus on tullut vireille 27.5.2022. Hakemusta on täydennetty 30.6.2022, 26.7.2022, 2.11.2022 ja 3.1.2023.

Hakemus sisältää seuraavat asiakirjat:

- ympäristöluvan muutoshakemus Hälvälän haulikkoampumarata, saap. 27.5.2022
 - o sisältää liitteet: 0. Muutoshakemus, 1. Ympäristölupa 26092018, 2. Vaasan Hallinto-oikeuden päätös 16062020, 3.1. Neuvottelumuistio 11032022, 3.2. Neuvottelumuistio 24032022, 3.3. Neuvottelumuistio 14042022, 4. Maanrakennuksen työselostus, 4.1. Massalaskenta meluvalli, 5. KORVATTU
- täydennys, saap. 30.6.2022 (mm. liikennereitit, rakentamisen toiminta-ajat, liikenteen määrät ja haitat ja niiden vähentäminen)
- hakijan suostumuksella 30.6.2022 hakemukseen on liitetty 25.3.2022 saapuneet suunnitelma-asiakirjat (11 kpl) meluvallin rakentamisesta
- täydennys, saap. 26.7.2022 (lisäys meluvallin rakentamisen toiminta-aikoihin)

- vastine annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin, saap. 30.9.2022
 - o liite, tarkkailusuunnitelman päivitys 30.9.2022
- täydennys, saap. 2.11.2022 (melumallinnus, melun ja pölyn torjuminen)
 - o liite, maanajon liikennemeluselitys (HMMT Partners Oy, 27.10.2022)
- täydennys, saap. 3.1.2023, meluvallin työmaan mitatut massamäärät

Voimassa olevat viranomaispäätökset ja sopimukset

Lahden Ampumaseura ry:llä on 26.9.2018 myönnetty toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa ulkona sijaitsevalle ampumaradalle. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 16.6.2020 valituksen enemmälti hylännyt, mutta muuttanut lupamääräystä 16 sekä siinä annettua määräaika.

Lahden Ampumaseura ry:llä on vuokrasopimus Metsähallituksen Laatumaan (nykyisin Kiinteistökehitys) kanssa. Sopimus koskee kiinteistöllä 98-408-1-143 olevaa noin 9,5 ha aluetta, jolla Lahden ampumaseura toimii. Vuokrasopimus on määräaikainen ja päättyy toiminnanharjoittajan kertoman mukaan 31.12.2035.

Hämeen ELY-keskus on tehnyt päätöksen pilaantuneen maaperän puhdistamisesta 24.10.2017. Haulikkoradalla tausta- ja meluvallina toimivaa ratavallia korotetaan ja laajennetaan. Korotuksen ja laajennuksen yhteydessä kunnostetaan maaperä muokattavalta alueelta. Maaperä on pilaantunut pitkän toimintahistorian aikana ratavallin kohdalla ja rata-alueella vallin ja ampumapaikkojen välimaastossa. Pilaantumista aiheuttavat raskasmetallit (lyijy, antimoni ja arseeni) ja PAH-yhdisteet.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Suunniteltuun toimintaan ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

TIIVISTELMÄ HAETUISTA MUUTOKSISTA

Ampumaradan voimassa olevassa ympäristöluvassa on käsitelty alueelle tulevan meluvallin rakentamista siten, että rakentamiseen on esitetty käytettävän 250 000 – 270 000 m³ ylijäämämaita ja vallin koroksi on esitetty +174, rakennettuna maavallina. Ympäristölupapäätöksessä on annettu määräyksiä vallin rakentamisesta ja määrätty, että meluntorjuntatoimenpiteet tulee olla valmiina 31.12.2022 mennessä.

Lahden Ampumaseura on sopinut meluvallin rakentamisesta Salpamaa Oy:n kanssa. Vallien tarkemman rakennussuunnittelun johdosta on todettu, että valleihin tarvittava massamäärä on suurempi kuin lupahakemusvaiheessa oli arvioitu. Massamäärä on kasvanut, koska vallien luiskakaltevuutta on loivennettu. Rakentamisen turvallisuuden ja vallien muodossa pysymisen johdosta vallien rinnekulma on loivempi kuin lupahakemusvaiheessa oli arvioitu, joka kasvattaa valleihin tarvittavan maa-aineksen määrää. Lisäksi vallin ampumasuunnan etureunaa on muotoiltu tarkemmassa suunnittelussa siten, että haulien keräys on helpompaa kuin alkuperäisessä suunnitelmassa, joka osaltaan on kasvattanut massamäärää. Vallin rakentamisen työt on suunniteltu valmistuvan vuoden 2025 loppuun mennessä. Meluvallia on tällä hetkellä (hakemuksen jättöhetkellä) rakennettu noin neljäsosa.

Hakemuksen täydennyksen (3.1.2023) mukaan meluvallin toteutuneet massamäärät on mitattu talvella 2022/2023 ja vuoden 2022 loppuun mennessä meluvallissa on ollut maamassoja 305 000 m³, jolloin maamassoja puuttuu vielä 215 000 m³ eli noin 405 000 tonnia.

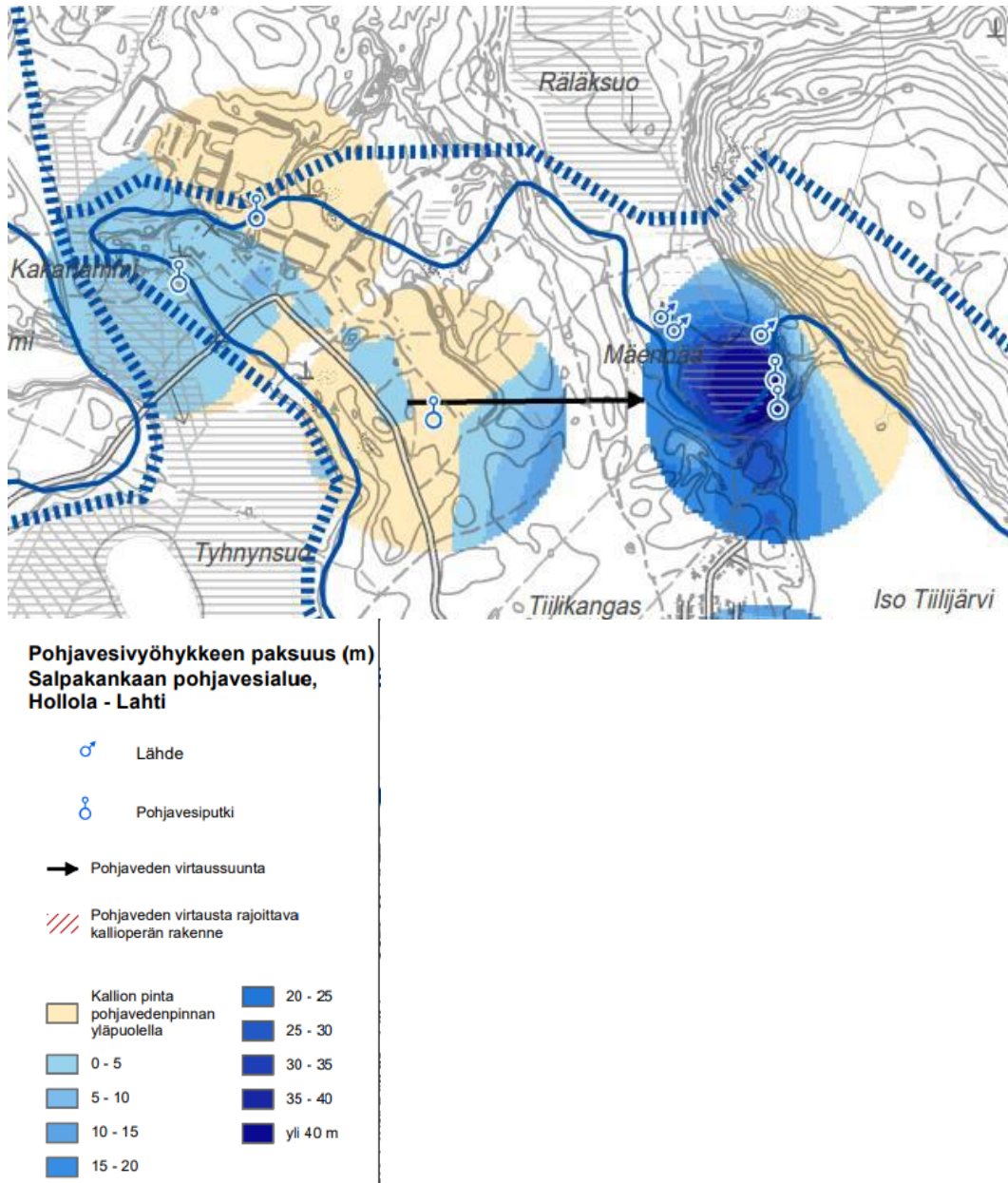
Hakijan tietojen mukaan Pippo-Kujalan hankkeessa arvioidaan, että kesällä 2023 sieltä tulee noin 200 000 tonnia maata. Näin ollen valli ei tule valmiiksi vuonna 2023, koska massoja jää uupumaan Pippo-Kujalan hankkeesta. Muita työmaita etsitään, joissa olisi soveltuvaa maata.

Haetut muutokset

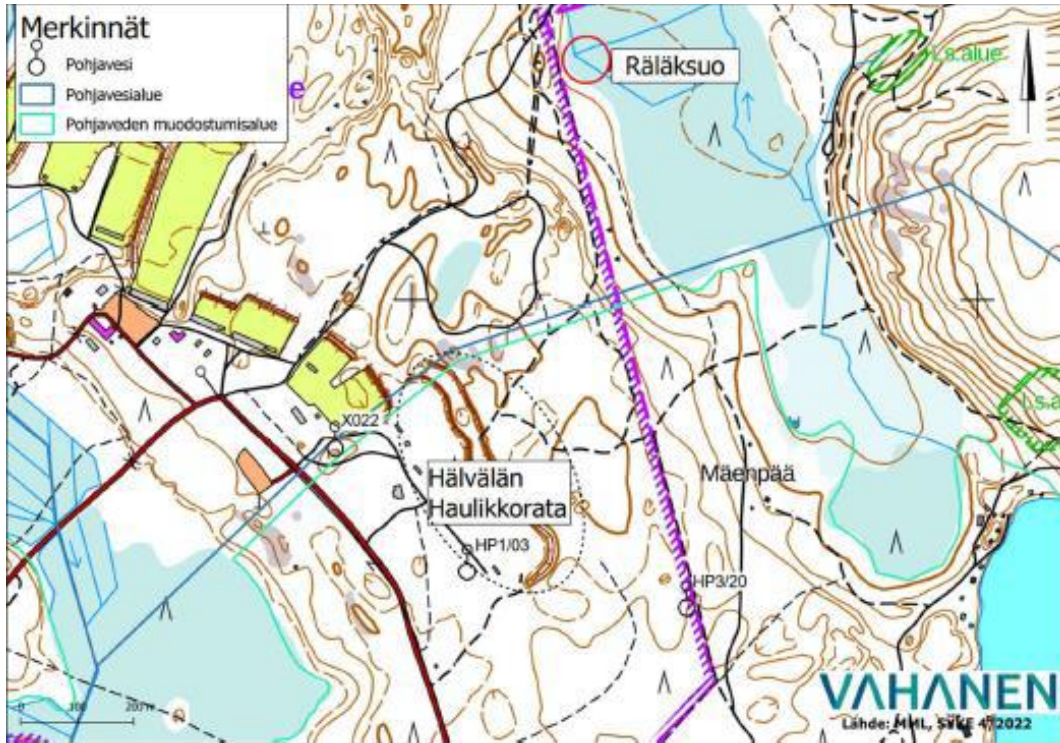
Ympäristöluvan muutokset koskevat vain radalle rakennettavien meluvallien maamassojen määrän muutosta. Muutos ei koske varsinaista ampumatoimintaa eikä siihen liittyviä määräyksiä. Aiemman ympäristölupahakemuksen yhteydessä esitettyjä tietoja päivitetään ja täydennetään ajan tasalle

tarvittavilta osin. Hakijan esittämät lupamääräyksiin tehtävät päivitykset ja täydennykset on esitetty taulukossa alleiviivattuna ja poistettavat kohdat yliiviivattuna.

Voimassa olevan ympäristöluvan kertoelmaosassa sivuilla 9-10 kuvaillaan haulikkorata-alueen pohjavesiolosuhteita, jotka eivät kuitenkaan enää ole ajan tasalla, koska ympäristöluvan hakemisen jälkeen GTK on tehnyt pohjavesialueelle rakenneselvityksen (Salpakankaan pohjavesialueen geologinen rakenneselvitys, 13.3.2020, GTK). Tutkimuksesta johdettujen tietojen mukaan päävirtaus haulikkoradan ja meluvallin alueelta on itään suljetun Tiilijärven vedenottamon suuntaan. Rata-alueella kalliopinta on melko korkealla ja yhtenäisempi laajempi pohjavesimuodostuma alkaa suunnitellun meluvallin itä- ja eteläpuolelta eli osa rakennettavasta vallista jää pohjavesialueen ulkopuolelle (Kuva 1). Päivitettyjen tietojen perusteella pohjavesialue on rajattu uudelleen 4.5.2021, jonka mukainen rajaus on esitetty kuvassa 2. sekä liitteessä 4.1.

Kuva 1. Pohjavesivyöhykkeen paksuus ja pohjaveden virtaussuunta (ote Salpakankaan pohjavesialueen geologisen rakenneselvityksen liitteestä 5. 13.3.2020, GTK). **Kartassa näkyvä pohjavesialueen rajaus ei ole nykyisen rajauksen mukainen vaan VANHA RAJAUS.**

Kuva 2. Pohjavesialueen rajaus ja pohjavesiputket ampumaradan lähialueella (Lähde: Vahanen Environment Oy, 27.5.2022). **UUSI RAJAUS.**

Voimassa olevan ympäristöluvan kertoelmaosassa sivulla 12 todetaan: "Maamassojen määrä on yhteensä 250 000...270 000 m³." Tarkemman rakennussuunnittelun perusteella tarvittavien maamassojen määrä on 395 000 m³, jonka lisäksi käytetään alueen leikkausmassoja noin 35 000 m³. Täyttömassoja on yhteensä 430 000 m³ ja kun huomioidaan jo rakennetun vallin massamäärä noin 90 000 m³, on vallin kokonaisuusmäärä arviolta 520 000 m³. Meluvallin rakennussuunnitelma ja asemapiirroksessa esitetty massalaskenta on hakemuksen liitteissä 4.-4.1.

Ympäristöluvan kertoelmaosassa on aikataulusta todettu: "Meluvallin korotuksen tavoitteellinen valmistumisajankohta on tarkentunut vuoden 2022 loppuun mennessä edellyttäen, ettei aloitus viivästy enempää. Alkuperäisen suunnitelman 30.11.2016 mukaan vallin korotus olisi valmis 31.12.2024." Koska meluvalliin soveltuvien maamassojen saatavuus on ollut luvassa esitettyä aikataavoitetta haastavampaa ja tarvittavien maamassojen määrä on kasvanut, haetaan valmistumisajankohtaan jatkoaikaa vuoden 2025 loppuun. Valmistumisajankohta ylittää siis hakijan alkuperäisen suunnitelman mukaisen valmistusajankalenterin enintään vuodella.

Ympäristöluvan kertoelmaosassa toiminnan ja vaikutusten tarkkailusta todetaan sivulla 17: "Näytteet otetaan ampumaradalla olevan pohjaveden havaintoputken HP 1/03 ja uutena pisteenä käytöstä poistetun porakaivon lisäksi puolustusvoimien alueen havaintoputkesta sekä radan koillispuolella sijaitsevasta Räläksuon reunalla olevasta lähteestä." Pohjavesialueesta saatujen uusien tarkempien tietojen ja ympäristöviranomaisen kanssa neuvotteluissa sovitun perusteella päivitetään tarkkailupisteet siten, että näytteet otetaan ampumaradalla olevasta pohjaveden havaintoputkesta HP 1/03, puolustusvoimien alueen havaintoputkesta X022 ja radan itäpuolella sijaitsevasta pohjavesiputkesta Hp4/2020. Päivitetty tarkkailusuunnitelma (30.9.2022) on hakemuksen liitteenä 5.

Päivitysten johdosta lupamääräyksiin hakija esittää tehtäväksi seuraavat muutokset (muutokset alleviivattu, yliviivauksella poistettavat kohdat):

	Voimassa oleva ympäristölupa	Muutosesitys
Lupamääräys 4.	a) Ampumaradalla saa ampua 31.12.2022 asti., (ampuma-aikataulukko ympäristölupapäätöksen mukainen)	a) Ampumaradalla saa ampua 31.12.2025 asti., (ampuma-aikataulukko ympäristölupapäätöksen mukainen)

	<p>... Vuonna 2019 sallitaan yhden kaksiviikkoisen kansainvälisen ampumaurheiluliiton alaisen (MM/MC-) kilpailun järjestäminen. Kansainvälisen kilpailun ajankohtaa ei rajoiteta.</p> <p>... Perustelut: <i>Melu on merkittävä ampumaradan aiheuttama haitta ympäristössä. Tämän vuoksi ampumaradan käytölle on asetettu aikarajat. Ampumarata-alueella on aloitettu tekemään meluntorjuntavallia, mutta se ei ole vielä luvan käsittelyhetkellä valmis. Hakija on esittänyt, että valli on valmis vuoden 2022 loppuun mennessä. Ampuma-ajat ovat samat kuin voimassa olevan ympäristöluvan (Lahden seudun ympäristölautakunta 21.10.2014 §71) ampuma-ajat. Ammuntaa on rajoitettu enemmän juhlapyhinä ja keskikesän lomakausiaikaan. Vuonna 2019 on sallittua järjestää yhdet suuret kaksiviikkoiset kansainvälisen ampumaurheiluliiton alaiset kilpailut.</i></p>	<p>... Vuonna 2024/2025 sallitaan yhden kaksiviikkoisen kansainvälisen ampumaurheiluliiton alaisen (MM/MC-) kilpailun järjestäminen. Kansainvälisen kilpailun ajankohtaa ei rajoiteta.</p> <p>... Perustelut: <i>Melu on merkittävä ampumaradan aiheuttama haitta ympäristössä. Tämän vuoksi ampumaradan käytölle on asetettu aikarajat. Ampumarata-alueella on aloitettu tekemään meluntorjuntavallia, mutta se ei ole vielä luvan käsittelyhetkellä valmis. Hakija on esittänyt, että valli on valmis vuoden 2025 loppuun mennessä. Ampuma-ajat ovat samat kuin voimassa olevan ympäristöluvan (Lahden seudun ympäristölautakunta 21.10.2014 §71) ampuma-ajat. Ammuntaa on rajoitettu enemmän juhlapyhinä ja keskikesän lomakausiaikaan. Vuonna 2024/2025 on sallittua järjestää yhdet suuret kaksiviikkoiset kansainvälisen ampumaurheiluliiton alaiset kilpailut.</i></p>
<p>Lupamääräys 7.</p>	<p>Meluntorjuntatoimenpiteet tulee tehdä hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Hakemuksessa on esitetty, että kaikkien ratojen kohdalta taustavalli korotetaan +174 metriin, joka tarkoittaa +18 metrin korkuista vallia ampumapaikalta. Taustavallien rakentamisen aikana toiminnanharjoittajan on huomioitava seuraavat määräykset:</p> <p>a) Ennen maarakennustöiden aloittamista toiminnanharjoittajan tulee selvittää mahdollinen lupatarve Hollolan rakennusvalvonnasta.</p> <p>c) Maarakennustoimintaa saa harjoittaa ma-pe kello 7.00-22.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty.</p> <p>...</p> <p>j) hakemuksessa esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet tulee olla valmiina 31.12.2022 mennessä. Rakennustöiden valmistumisesta tulee ilmoittaa Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.</p> <p>Perustelut: <i>Määräys on annettu ampumatoiminnan meluhaittojen rajoittamiseksi sekä taustavallien</i></p>	<p>Meluntorjuntatoimenpiteet tulee tehdä <u>muutoshakemuksessa</u> esitetyn <u>suunnitelman</u> mukaisesti. Hakemuksessa on esitetty, että kaikkien ratojen kohdalta taustavalli korotetaan +174 metriin, joka tarkoittaa +18 metrin korkuista vallia ampumapaikalta. Taustavallien rakentamisen aikana toiminnanharjoittajan on huomioitava seuraavat määräykset:</p> <p>a) Ennen maarakennustöiden aloittamista toiminnanharjoittajan tulee selvittää mahdollinen lupatarve Hollolan rakennusvalvonnasta.</p> <p>c) Maarakennustoimintaa saa harjoittaa ma-pe kello 7.00-22.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty.</p> <p><u>Maanrakennuksen konetyö vallityömaalla on sallittua enintään 2 lauantaina kuukaudessa klo 8.00-16.00. Maanvastaanotto tällöin ei ole sallittua. (hakemuksen täydennys 26.7.2022)</u></p> <p>...</p> <p>j) <u>muutoshakemuksessa</u> esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet tulee olla valmiina <u>31.12.2025</u> mennessä. Rakennustöiden valmistumisesta tulee</p>

	<p>rakentamisesta aiheutuvien haittojen rajoittamiseksi. Hakemuksessa esitetyn melumallinnuksen mukaan, esitetyt toimenpiteet pienentävät melualueetta ja poistavat häiriintyviä kohteita. Valli toimii samalla myös haulien keräyksessä ja pysäyttää haulit entistä tehokkaammin.</p> <p>Määräyksessä esitetty määräaika on asetettu vuoden 2022 loppuun, sillä toiminnanharjoittaja on hakemuksessaan esittänyt riittävät selvitykset toiminnan melurasituksen vähentämiseksi sekä ilmoittanut työhön kestävän ajan. Aikaraja on toiminnanharjoittajalle toteuttamiskelpoinen. Naapurussuhdelain 17 §:n 2 momentin mukaan lähistöllä asuvalle aiheutuvan rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa on otettava huomioon rasituksen kesto. Kun asetetaan torjuntatoimenpiteille aikaraja, rajataan samalla rasituksen kesto. Meluntorjuntavallia rakennettaessa meluntorjuntavaikutukset alkavat jo ennen vallin valmistumista.</p> <p>...</p>	<p>ilmoittaa Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.</p> <p>Perustelut: Määräys on annettu ampumatoiminnan meluhaittojen rajoittamiseksi sekä taustavallien rakentamisesta aiheutuvien haittojen rajoittamiseksi. Hakemuksessa esitetyn melumallinnuksen mukaan, esitetyt toimenpiteet pienentävät melualueetta ja poistavat häiriintyviä kohteita. Valli toimii samalla myös haulien keräyksessä ja pysäyttää haulit entistä tehokkaammin.</p> <p>Konetyöstä lauantaisin saattaa aiheutua vähäistä melua työmaan välittömässä läheisyydessä. Liikenteestä aiheutuvia haittoja ei ole. (hakemuksen täydennys 26.7.2022)</p> <p>Määräyksessä esitetty määräaika on asetettu vuoden <u>2025</u> loppuun, sillä toiminnanharjoittaja on hakemuksessaan esittänyt riittävät selvitykset toiminnan melurasituksen vähentämiseksi sekä ilmoittanut työhön kestävän ajan. Aikaraja on toiminnanharjoittajalle toteuttamiskelpoinen. Naapurussuhdelain 17 §:n 2 momentin mukaan lähistöllä asuvalle aiheutuvan rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa on otettava huomioon rasituksen kesto. Kun asetetaan torjuntatoimenpiteille aikaraja, rajataan samalla rasituksen kesto. Meluntorjuntavallia rakennettaessa meluntorjuntavaikutukset alkavat jo ennen vallin valmistumista.</p> <p>...</p> <p>Määräys 7. a) poistetaan tarpeettomana.</p>
<p>Lupamääräys 10.</p>	<p>Haulit ja savikiekot tulee kerätä pois alueelta. Ammunnassa tulee käyttää ensisijaisesti ekokiekkoja.</p> <p>31.12.2022 jälkeen ampuminen sallitaan vain radoilla, joilla kaikki ammutut haulit ja kiekot ja niiden kappaleet saadaan kerättyä. Mikäli tämä ei ole mahdollista, tulee ampumatoiminnassa käyttää ainoastaan sellaisia tarvikkeita, jotka eivät sisällä maaperän ja pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheuttavia aineita.</p> <p>...</p>	<p>Haulit ja savikiekot tulee kerätä pois alueelta. Ammunnassa tulee käyttää ensisijaisesti ekokiekkoja.</p> <p><u>31.12.2025</u> jälkeen ampuminen sallitaan vain radoilla, joilla kaikki ammutut haulit ja kiekot ja niiden kappaleet saadaan kerättyä. Mikäli tämä ei ole mahdollista, tulee ampumatoiminnassa käyttää ainoastaan sellaisia tarvikkeita, jotka eivät sisällä maaperän ja pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheuttavia aineita.</p> <p>...</p>

<p>Lupamääräys 14.</p>	<p>Pohjavedestä on otettava näyte vuosittain keväällä tai syksyllä aina samaan aikaan vuodesta. Näytteestä on tutkittava vähintään seuraavat parametrit: happi, pH, sähkönjohtavuus, kokonaiskovuus, sameus sekä antimoni, arseeni, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, PAH -yhdisteet, kemiallinen hapenkulutus, öljyhiilivedyt sekä VOC-yhdisteet. Metalleista tulee määrittää sekä liukoinen että kokonaispitoisuus.</p> <p>Näytteet tulee ottaa ampumaradalla olevasta pohjaveden havaintoputkesta HP 1/03, puolustusvoimien alueen havaintoputkesta ja radan koillispuolella sijaitsevasta Räläksuon reunalla olevasta lähteestä. Lisäksi ampumarata-alueelle tulee asentaa toinen pohjaveden havaintoputki vallien lounaispuolelle. Putki tulee asentaa ja ensimmäinen näyte ottaa ennen maa-ainesten tuontia alueelle. Putkikortti tulee toimittaa Hollolan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Hämeen ELY-keskukseen.</p> <p>...</p>	<p>Pohjavedestä on otettava näyte vuosittain keväällä tai syksyllä aina samaan aikaan vuodesta. Näytteestä on tutkittava vähintään seuraavat parametrit: happi, pH, sähkönjohtavuus, kokonaiskovuus, sameus sekä antimoni, arseeni, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, PAH -yhdisteet, kemiallinen hapenkulutus, öljyhiilivedyt sekä VOC-yhdisteet. Metalleista tulee määrittää sekä liukoinen että kokonaispitoisuus.</p> <p><u>Meluvallien rakentamisen aikana tarkkailu tehdään muutoshakemuksen mukana toimitetun tarkkailusuunnitelman mukaisesti.</u></p> <p>Näytteet tulee ottaa ampumaradalla olevasta pohjaveden havaintoputkesta HP 1/03, puolustusvoimien alueen havaintoputkesta <u>X022</u> ja radan <u>itäpuolella</u> sijaitsevasta <u>pohjavesiputkesta Hp3/2020</u>. <u>Räläksuon reunalla olevasta lähteestä. Lisäksi ampumarata-alueelle tulee asentaa toinen pohjaveden havaintoputki vallien lounaispuolelle. Putki tulee asentaa ja ensimmäinen näyte ottaa ennen maa-ainesten tuontia alueelle. Putkikortti tulee toimittaa Hollolan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Hämeen ELY-keskukseen.</u></p> <p>...</p> <p><u>Tarkkailua voidaan keventää myöhemmin, mikäli merkittäviä vaikutuksia ei ilmene tai saadaan muuta uutta tietoa alueen olosuhteista.</u></p> <p><u>Perustelut:</u> <u>Tarkkailu päivitetään vastaamaan pohjavesialueen tilaa ja viranomaisen kanssa neuvotteluissa sovitun tarkkailun mukaiseksi. Muutoin noudatetaan ympäristöluvan määräystä.</u></p>
<p>Lupamääräys 16. (päivitetty VHO:n muutos määräykseen)</p>	<p>Toiminnanharjoittajan on toimitettava suunnitelma Hälvälän ampuma-alueen melun ja pohjavedentarkkailusta hyväksyttäväksi Hollolan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Suunnitelmassa on huomioitava Lahden Ampumaseura ry:n haulikkoradan sekä alueen muiden ampumamelua ja pohjavesivaikutuksia aiheuttavien toimintojen yhteisvaikutukset (esim. puolustusvoimat ja Hollolan</p>	<p>Toiminnanharjoittajan on toimitettava suunnitelma Hälvälän ampuma-alueen melun ja pohjavedentarkkailusta hyväksyttäväksi Hollolan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Suunnitelmassa on huomioitava Lahden Ampumaseura ry:n haulikkoradan sekä alueen muiden ampumamelua ja pohjavesivaikutuksia aiheuttavien toimintojen yhteisvaikutukset (esim. puolustusvoimat ja Hollolan</p>

	<p>Ampumaurheilukeskus ry). Tarkkailu voidaan toteuttaa yhdessä muiden lähialueen toiminnanharjoittajien kanssa.</p> <p>Suunnitelma tulee toimittaa 31.12.2020 mennessä osoitteeseen kirjaamo@hollola.fi tai Hollolan valvontajaosto, PL 66, 15871 Hollola sekä tiedoksi Hämeen ELY-keskukseen.</p> <p>...</p>	<p>Ampumaurheilukeskus ry). Tarkkailu voidaan toteuttaa yhdessä muiden lähialueen toiminnanharjoittajien kanssa.</p> <p>Suunnitelma tulee toimittaa 31.12.2020 mennessä osoitteeseen kirjaamo@hollola.fi tai Hollolan valvontajaosto, PL 66, 15871 Hollola sekä tiedoksi Hämeen ELY-keskukseen.</p> <p>...</p> <p><u>Perustelut:</u> <u>Suunnitelman toimittamista koskeva määräaika on vanhentunut ja tarpeeton, koska suunnitelma on toimitettu 28.12.2020 Hollolan ympäristönsuojeluviranomaiselle.</u> <u>Lisäksi muutoshakemuksen yhteydessä toimitetaan päivitetty tarkkailusuunnitelma.</u></p>
--	--	---

Meluvalliin käytettävät ylijäämämaat ja alueen pima-kunnostus

Hakijan mukaan etukäteen arvioiden suurin osa tarvittavista ylijäämämaista saadaan Kujala/Pipon asemakaavan työmaalta Lahdesta. Tältä alueelta on teetetty maaperätutkimuksia ja alue on pitkälti neutraalista pohjamaata. Meluvalliin tuodaan vain pilaantumattomia tarkoitukseen sopivia maa-aineksia.

Meluvallin rakenteet ja rakentaminen on esitetty rakennussuunnitelmassa ja siihen liittyvissä liitteissä. Rakennussuunnitelman mukaan meluvallin materiaalina käytetään erilaisia ylijäämä- ja kaivumaita, kuten savia, silttejä ja moreenia. Eloperäisiä materiaaleja, kuten turvetta, liejua, tai liejuisia savia ei tule vallin rakentamiseen käyttä.

Täyttömateriaalista määritetään rakeisuus, humus- ja vesipitoisuus ennen käyttöönottoa sekä työn kestäessä aina, kun ottopaikan materiaali vaihtuu tai on syytä epäillä maa-aineksen kelpoisuutta penkereeseen.

Käytettävän ylijäämämaamateriaalin tilavuuspaino tiivistettynä tulee olla vähintään 17 kN/m³, jolloin laskennallinen luiskien stabiliteetin varmuuskerroin on vähintään 1,5 (kun ylijäämämaamateriaalin kitkakulma on 30 astetta).

Haitallisia aineita sisältävien pilaantuneiden maa-ainesten (PIMA) kaivu ja välivarastointi kaivualueella sekä kuljetus tehdään PIMA-ilmoituspäätöksen tai ympäristöluvan sekä niihin liitettävien suunnitelma-asiakirjojen mukaisesti. Laadultaan ja lajiltaan erilaiset maa-ainekset kuten pilaantuneet ja pilaantumattomat maa-ainekset sekä muut kaivumassat on pidettävä erillään kaivun, kuljetuksen ja välivarastoinnin aikana.

Alueen pima-kunnostus on saatujen tietojen mukaan vuoden 2022 aikana edistynyt, mutta rata-alueen eteläpään vallissa on vielä jonkin verran pilaantuneita maa-aineksia, eikä työstä ei ole vielä loppuraporttia.

Meluvallin rakentamisen liikenne ja liikennejärjestelyt

Liikenne meluvallin rakennustyömaalle kulkee reittiä Hämeenlinnantie – Soramäentie – Tiilikankaantie - Ampumaradantie. Liikennereitti on hakemuksen kuvan 1 mukainen.

Rakentamisen toiminta-ajat ovat voimassa olevan ympäristöluvan määräyksen 7 kohdan c) mukaiset eli maarakennustoimintaa saa harjoittaa ma-pe 7.00 – 22.00 ja arkipyhinä toiminta on

kielletty. Maanrakennuksen liikenteen toiminta-aikoihin ei ole haettu muutosta muutoshakemuksessa. Muutoksena hakemuksessa esitetään, että maanrakennuksen konetyö vallityömaalla olisi sallittua enintään 2 lauantaina kuukaudessa klo 8.00-16.00. Maanvastaanotto tällöin ei olisi sallittua.

Hakija esittää, että todellinen ajoaika päivässä on yleensä 10-12 h ja liikenteen arvioidaan alkavan hiljenemään klo 17.00 jälkeen ja olevan ohi klo 19.00.

Arvio liikenteen aiheuttamista haitoista ja esitys haittojen torjumisesta

Merkittävimmät liikennehaitat arvioidaan olevan melu ja liikenneturvallisuus.

Meluvallin rakentamisen vaikutuksia liikenteeseen on arvioitu liikennemäärissä tapahtuvilla muutoksilla. Normaali liikennemäärä perustuu Tiilikankaantiellä tehtyyn liikennelaskentaan lokakuussa 2017 (Sitowise, Harjunteen asemakaavan liikenneselvitys, 2.8.2018). Selvityksen perusteella liikennemäärät olivat keskimäärin 5330 ajoneuvoa vuorokaudessa, arkivuorokausina 5664 ajon/vrk ja raskaita ajoneuvoja arkivuorokausina 193 ajon/vrk. Arkipäivät olivat hieman vilkkaampia kuin viikonloput, vilkkain liikenne arkisin klo 14-18 välillä noin 400-550 ajon/tunnissa. Laskennan tulokset on esitetty hakemuksen täydennyksen (30.6.2022) kuvissa 2 ja 3.

Meluvallin rakentamiseen liittyvä liikennemäärän teoreettinen maksimi on 95 ajoneuvoa/päivä. Käytännössä todellinen määrä asettuu huomattavasti alemmaksi, jopa puoleen. Teoreettisen maksimimäärän mukaista liikennemäärän lisäystä on verrattu liikennelaskennan arkivuorokauden tuloksiin siten, että raskasta liikennettä on maksimissaan molempiin suuntiin 190 ajon/vrk ja 12 ajon/tunnissa.

Liikennemäärän lisäykset %:na:

- kaikki ajoneuvoliikenne, lisäys maksimiliikenteellä noin 3 % vuorokaudessa
 - raskasliikenne lisääntyy maksimiliikenteellä noin 100 % vuorokaudessa
- Vilkkaimpina tunteina (550 ajon/h, iltapäivä klo 16) lisäys:
- kaikki ajoneuvoliikenne, lisäys maksimiliikenteellä 2 % tunnissa
- Hiljaisempina tunteina (290 ajon/h, aamupäivä klo 9) lisäys:
- kaikki ajoneuvoliikenne, lisäys maksimiliikenteellä 4 % tunnissa.

Täydennyksenä (1.11.2022) tehdyssä melumallinnuksessa melua on laskettu työmaan toteutuneille (28.6.-20.10.2022) liikennemäärille. Ajoa on tapahtunut arkipäivisin ma-to klo 7-18 ja pe klo 7-14.30. Kun huomioidaan päivät maanantaista torstaihin, toteutunut kuormien määrä on ollut keskimäärin 113 kuormaa päivässä. Kun huomioidaan myös rekkojen paluu tyhjänä, on ohituksia ollut keskimäärin 226 päivässä eli koko päiväajalle (klo 7-22) laskettuna 15,1 ohitusta tunnissa.

Melumallinnus liikenteen aiheuttamasta meluhaitasta

Hakija on täydentänyt hakemusta (1.11.2022) liikennemeluselvityksellä. Melumallinnuksessa on tarkasteltu maanojaliikenteen melua Tiilikankaantiellä välillä Soramäentie-Ampumaradantie.

Ennen melumallinnuksen laatimista terveydensuojeluinsinööri Mika Nyman Päijät-Soten ympäristöterveyskeskuksesta on mitannut meluvallin ylijäämämaiden kuljetuksen aiheuttamaa melua 8.9.2022 osoitteessa Vuohenkalmantie 13 ja raportti meluhaitan arvioinnista on valmistunut 22.9.2022. Mittauksen ja laskennan tuloksia on vertailtu melumallinnuksessa. Melumallinnuksen laskentatulokset eli päiväajan A-keskiäänitaso LAeq,7-22 on esitetty sen liitteessä A.

Suurin asuinrakennusten julkisivuun kohdistuva melutaso (56 dB) on osoitteessa Vuohenkalmantie 13, joka sijaitsee Tiilikankaantien ja Ampumaradantien risteyksen läheisyydessä. Kohde on sama kuin tehdyissä melumittauksissa. Suurin melutaso kohdistuu julkisivulle, jossa ulkomittauspiste sijaitsi.

Muilla kohteilla Tiilikankaantien puoleisiin julkisivuihin kohdistuva melutaso on 48...55 dB. Asuinrakennusten Tiilikankaantien puoleisilla piha-alueilla esiintyvä melutaso on noin 2...3 dB suurempi kuin asuinrakennuksiin kohdistuva melutaso ulkoseinästä aiheutuvan ääniheijastuksen vuoksi. Tiilikankaan koulun pihalle kohdistuva melutaso on alle 55 dB.

Tulosten tarkastelussa asuinalueiden ulko-oleskelualueiden ohjearvon (55 dB) ylittävät melutasot rajoittuvat niiden asuintalojen tien puoleisille piha-alueille, joiden julkisivuihin kohdistuva melutaso on noin 53 dB tai suurempi. Muualla melutaso ei ylitä ohjearvoa.

Melumallinnuksen mukaan sisätiloihin kohdistuvasta melusta voidaan yleisarviona todeta, että päiväajan melutaso asuintalojen sisätiloissa on 20...30 dB eikä siten ylitä päiväajan ohjearvoa 35 dB. Tarkempi pohdinta on esitetty melumallinnuksessa.

Melumallinnuksen mukaan melun arvioinnissa on syytä huomioida, että maanajon rekkamelu on tilapäistä kestäen arviolta elokuuhun 2023. Talvitaukoa ajossa on joulukuusta 2022 huhtikuun loppuun 2023. Tilapäisen melun sallitaan aiheuttavan ohjearvoja suurempia tasoja yleisesti esim. kaupunkialueilla tapahtuvissa katutöissä tai muissa rakennustöissä.

Liikennehaittojen vähentämiskeinot

Merkittävin liikennemelun aiheuttaja on ajonopeus, kun nopeudet ovat alhaiset, on meluhaitat pienemmät. Liikenteessä noudatetaan nopeusrajoituksia, joka Tiilikankaantiella ja Ampumaradantiella on 40 km/h. Nopeusrajoituksen noudattamisen muistuttamiseksi tielle voidaan asentaa väliaikaisesti nopeusnäyttö.

Hakija esittää, että rengasmelua saataisiin pienennettyä risteysalueelle tultaessa ja lähdeäessä laskemalla nopeusrajoitusta 40 km/h -> 30 km/h noin 150 m matkalla Ampumaradantien risteyksestä katsottuna. Kolisevat kaivonkannet olisi mahdollista vaihtaa uusiin tai jopa hitsata kiinni. Melun vaikutuksia arvioitaessa on otettava huomioon, että tilapäisen melun sallitaan aiheuttavan ohjearvoja suurempia tasoja yleisesti esim. kaupunkialueilla tapahtuvissa katutöissä tai muissa rakennustöissä.

Lisäksi urakoitsijalla on Ampumaradantien puhtaanapito velvollisuus urakan ajan, jolla vähennetään pölyämistä ja autojen renkaissa kulkeutuvan maa-aineksen pääytymistä Tiilikankaantielle. Liikenteen aiheuttamaa pölyämistä minimoidaan Ampumaradan- ja Tiilikankaantien säännöllisellä korkeapainepesulla, kuten on jo tehty. Pesu on todettu toimivaksi ja sitä jatketaan tilanteen mukaan tarvittaessa useammin. Lisäksi ajoneuvokaluston puhtaanapito vähentää maa-aineksen varisemista ajotielle, joka kuivuuessaan aiheuttaa pölyämistä.

Työmaan onnettomuustilanteet tms.

Onnettomuustilanteisiin varautuminen esitetään työmaan rakennussuunnitelmassa ja turvallisuusasiakirjassa. Kaivantojen maatoissa noudatetaan InfraRYL:n määräyksiä sekä RIL 263-2014 Kaivanto-ohjetta.

Toiminnan ja vaikutusten tarkkailu

Maa-ainekset

Meluvallin rakentamissuunnitelman täyttöön käytettävän materiaalin kelpoisuus todetaan työmaalla. Penger materiaalin laadunvalvontana on jatkuva silmämääräinen tarkkailu sekä suunnitelmassa esitetty näytteenotto (Proctor-kokeet, rakeisuus, vesipitoisuus). Rakennusmateriaalissa ei saa olla liejua, humusta saa olla vain pintakerroksessa, ja savimaat sijoitetaan penkereen keskelle.

Työmaalle tuoduista maamassoista pidetään kirjaa ja alueelle tulevat kuormat punnitaan.

Pohjavesi

Hakemuksen liitteenä on esitys pohjaveden tarkkailusuunnitelman päivittämiseksi (Vahanen Environment Oy, päivitetty 30.9.2022). Pohjavettä on aiemmin tarkkailtu voimassa olevan ympäristöluvan määräyksen 14. mukaisesti. Pohjavesitarkkailun muuttamisesta on keskusteltu neuvotteluissa 9.3.2022 ja 24.3.2022.

Ympäristöluvan (HOL 307/2017) 14. lupamääräyksen mukaan pohjavedestä on otettava näyte vuosittain keväällä tai syksyllä aina samaan aikaan vuodesta. Näytteestä on tutkittava happi, pH, sähköjohtavuus, kokonaiskovuus, sameus, kemiallinen hapenkulutus, PAH-yhdisteet, VOC, öljyhiilivedyt ja metallien liukoiset ja kokonaispitoisuudet (antimoni Sb, arseeni As, kupari Cu, lyijy Pb, nikkeli Ni ja sinkki Zn).

Pohjavesinäytteet on tullut ottaa ampumaradalla olevasta pohjaveden havaintoputkesta HP 1/03, puolustusvoimien alueen havaintoputkesta ja radan koillispuolella sijaitsevasta Räläksuon reunalla olevasta lähteestä. Lisäksi on veloitettu, että ampumarata-alueelle tulee asentaa toinen pohjaveden havaintoputki rakenteilla olevien vallien lounaispuolelle. Putki olisi tullut asentaa ja ensimmäinen näyte ottaa ennen maa-ainesten tuontia alueelle. Uutta putkea ei ole asennettu.

Päivitetystä tarkkailuohjelmassa pohjaveden laadun tarkkailua esitetään tarkkailtavaksi puolustusvoimien asentamasta pohjaveden havaintoputkesta X022, joka sijaitsee haulikorata-alueen lounais- ja länsipuolella. Havaintoputkella X022 korvataan lupamääräyksessä 14. edellytetty uuden putken asentaminen rata-alueen lounaispuolelle. Räläksuon reunalla sijaitsevan lähteen näytepiste esitetään korvattavaksi alueen itäpuolella sijaitsevilla ELY:n havaintoputkella HP4/20.

Pohjaveden virtaussuunta on haulikoradan alueelta kohti itää, jolloin edustavampi tarkkailupiste on radan itäpuolella noin 250 metrin etäisyydellä sijaitseva HP4/20. Näin ollen radan itäpuolelle ei ole tarvetta asentaa uutta pohjaveden havaintoputkea.

Pohjaveden laadun tarkkailua havaintoputkista HP 1/03, HP4/20 ja X022 esitetään tarkkailtavaksi kaksi kertaa vuodessa kevään ja syksyn ylivirtaamakausina. Tarkkailua jatketaan vuosi vallin valmistumisesta (vuoteen 2024 asti), jonka jälkeen tarkkailutulosten perusteella arvioidaan tarkkailun laajuus ja tiheys uudestaan. Kaikista näytteistä analysoidaan lupamääräyksen 14. mukaiset parametrit.

Pohjaveden laatu

Pohjaveden laatua on tarkkailtu putkesta HP1/03 vuoteen 2021 asti kerran vuodessa ja vuonna 2022 2 kertaa vuodessa. Yleisesti ottaen voidaan todeta, että pohjavesinäytteissä on usein todettu pieniä metallien kokonaisuuspitoisuuksia, jotka ovat alittaneet talousvesiasetuksen (Vna 401/2001) laatuvaatimukset. Pitoisuudet ovat tarkkailuvuosien 2017–2021 aikana olleet havaintoputkessa HP1/03 samalla tasolla. Putkesta X022 on tuloksia vain vuosista 2021 ja 2022. Vuoden 2022 pohjaveden tarkkailuraportti ei ole vielä valmistunut.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Hakemuksessa ei ole esitetty arviota parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta.

Hakemuksen yleiset perustelut

Soveltuvien maamassojen saatavuus meluvalliin on ollut luvassa esitettyä aikatavoitetta haastavampaa. Jotta meluvalli voidaan rakentaa voimassa olevan luvan edellyttämään korkeuteen, haetaan sille jatkoaikaa. Voimassa olevan luvan perusteluissa on pyritty mahdollisimman nopeaan rakentamisaikatauluun, jotta rakentamisen aikaiset liikenteen ja maarakentamisen aiheuttamat haitat ajoittuisivat mahdollisimman lyhyelle aikajaksolle. Maavallista on tällä hetkellä (hakemuksen jättämisen aikaan) rakennettu noin 90 000 m³ rtr, joka on noin neljäsosan koko vallin tarvitsemasta massamäärästä. Meluvalli ei ole tällä hetkellä mitään osin vielä maksimikorkeudessaan tai valmis. Toiminnanharjoittajalla on yhteistyössä Salpamaa Oy:n kanssa sopimus massojen hankinnasta seuraaville vuosille. Lähes kaikki tarvittavista maa-aineksista saadaan meluvalliin Lahden kaupungin PIPPO-KUJALA aluerakennushankkeen ylijäämämaista. Salpamaa Oy:llä on sopimus Lahden kaupungin kanssa em. hankkeesta ja sopimus on voimassa Lahden kaupungin kanssa 29.8.2025 saakka. Sopimusaika on sidottu em. aluehankkeen rakentamisaikatauluun.

Meluvallin yksityiskohtaisessa rakennesuunnittelussa on huomioitu haulien ja savikielkojen keräys. Valli rakennetaan voimassa olevan luvan yleissuunnitelman ja kertoelmaosan mukaisesti maavallina tasoon +174. Vallin muotoa ja luiskakaltevuuksia on tarkistettu (loivennettu) tarkoituksenmukaiseksi haulien ja kiekkojen keräyksen kannalta. Lisäksi luiskakaltevuuksien

loivennus yleissuunnitelmasta on ollut tarpeen vallin stabiiliteetin turvaamisen osalta. Meluvalliin sijoitettava maamäärä on tämän vuoksi myös kasvanut yleissuunnitelman ja luvan kertoelmaosan määrästä. Yleissuunnitelman massamäärä oli noin 270 000 m³ rtr ja päivitetyn rakennussuunnitelman mukaan täyttömassoja on yhteensä 430 000 m³ rtr, josta leikkausmassoja 35 000 m³ ktr. Tähän mennessä valleihiin on sijoitettu maamassoja noin 90 000 m³ rtr, joten kokonaismassamäärä tulee olemaan noin 520 000 m³.

Meluvalli tehdään ympäristölupahakemuksen mukaiseen korkeuteen (+174), eikä siihen ole tulossa muutoksia, joten melumallinnuksen päivitykselle ole tarvetta.

Meluvallin rakentamisen lähtökohta on meluhaittojen pienentäminen, joka toteutetaan suunnitelmallisesti ylijäämämaita hyödyntämällä. Meluvallin toteuttaminen ylijäämämailla säästää neitseellisten kiviainesten käyttöä rakentamisessa sekä vähentää maankaatopaikkojen vaatimaa tilaa Päijät-Hämeessä, joten näiltä osin toimenpide on resurssitehokas ja ympäristöä säästävä. Ylijäämämaiden hyödyntäminen kyseessä olevassa meluvallissa ei ole jätteen käsittelyä eikä maankaatopaikka. Ympäristöministeriön muistiossa 3.7.2015 on käsitelty kaivettujen maa-ainesten jäteluonnetta. Muistiossa osassa 6.1 kerrotaan maa-ainesten hyödyntämisen periaatteista: *"kaivetuilla maa-aineksilla – joko niiden syntypaikalla tai muualla – korvataan muita materiaaleja, joita olisi muutoin käytettävä kyseiseen tarkoitukseen. Maa-ainesten tulee olla käyttötarkoitukseensa teknisesti soveltuvaa eikä niiden käytöstä saa aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle. Tarvittavien maa-ainesten määrä on mitoitettava todellista tarvetta vastaavaksi. Rakentamisen yhteydessä kaivettuja maa-aineksia voidaan hyödyntää maarakentamisessa esimerkiksi tiepohjissa, varasto- ja muiden vastaavien kenttien pohjarakentamisessa, pengerryksissä, meluvalleissa ja maisemoinnissa. Maarakentamisessa hyödynnettävien maa-ainesten teknisen laadun tulee täyttää toiminnalle muualla säädetyt vaatimukset kuten eurooppalaiset ja kansalliset standardien vaatimukset sekä kansalliset ohjeet, esimerkiksi Liikenneviraston ohjeet ja infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset".*

Hakemuksen mukaiset toimenpiteet ja lupamääräyksiin tehtävät muutokset vähentävät toiminnan aiheuttamia haittoja ja päästöjä pitkällä aikavälillä. Meluvallin rakentamista ja haulien keräysjärjestelmiä voidaan rakentaa mahdollisuuksien mukaan myös vaihteittain. Ampumatoiminnan jatkuvuuden kannalta on tärkeää, että niillä radoilla, jotka on saatu haulien ja kiekkojen keräyksen osalta valmiiksi voidaan ampumatoimintaa harjoittaa. Hälvälän haulikkoradat ovat maakunnallisesti merkittävä kansainvälinen ampumaurheilukeskus.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Toiminnanharjoittaja hakee lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta. Hakemusta perustellaan seuraavasti: Meluvallien rakentaminen on aloitettu voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti. Hakemuksen mukainen rakentaminen on samaa meluvallin rakentamista, joten lupaa aloittamiselle haetaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jotta rakentamista voidaan jatkaa keskeytyksettä ja meluvalli valmistuisi viivytyksettä.

Mahdolliseen muutoksenhakutilanteeseen liittyen toiminnanharjoittaja tuo tarkennuksena esille, että muutoshakemus ei koske varsinaista ampumatoimintaa, joten toiminnanharjoittajan näkemyksen mukaan sitä voidaan jatkaa joka tapauksessa voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti myös mahdollisessa muutoksenhakutilanteessa.

ASIAN KÄSITTELY (LUVAN MUUTOS)

Hakemuksesta tiedottaminen

Ympäristöluvan muutoshakemuksesta on tiedotettu Hollolan kunnan sähköisellä ilmoitustaululla 2.8. – 5.9.2022 sekä lehti-ilmoituksella Hollolan Sanomissa. Lisäksi erillisellä kirjeellä kuultiin 133 kiinteistönomistajaa.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Hämeen ELY-keskukselta, Puolustusvoimilta, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän terveydensuojeluviranomaiselta, Lahti Aqualta, Metsähallitukselta sekä Hollolan kunnan kehitys- ja kaavoituspalveluilta.

PHHYKY:n terveydensuojeluviranomaisen lausunnossa 22.8.2022 todetaan seuraavaa:

Terveydensuojelun näkökulmasta on tärkeää, että hakijan laatiman meluntorjuntasuunnitelman mukaiset rakenteelliset toimenpiteet valmistuvat kohtuullisessa aikataulussa. Ampumatoiminnan aiheuttaman melurasituksen ja melualueen pienentyminen vähentävät melusta aiheutuvien terveyshaittojen tai merkittävien viihtyvyyshaittojen riskiä.

Meluntorjuntavallin valmistumisen aikaisempi määräaika vuoden 2022 loppuun mennessä ei ole hakijan antaman selvityksen mukaan toteuttamiskelpoinen. Jos lupaviranomainen hyväksyy hakijan esittämän uuden määräajan vuoden 2025 loppuun mennessä, lähistön asukkaille rakentamisesta mahdollisesti aiheutuvan rasituksen kesto pitenee merkittävästi. Meluvallin rakentamisesta aiheutuu lisääntyvää raskasta liikennettä rakentamisajalle. Terveydensuojeluviranomaiselle on tullut Tiilikankaan alueen asukkaalta yksittäinen yhteydenotto, jossa epäillään pidentyvistä rakentamisaikataulusta ja kuljetuksista aiheutuvan ylimääräistä rasitusta asukkaille. Lupaehdoissa tulisikin kiinnittää erityistä huomiota raskaan liikenteen meluhaittojen torjuntaan. Varsinaisen maanrakennustoiminnan lisäksi vuorokautiset sallitut toiminta-ajat tulisi yksilöidä koskemaan myös ampumarata-alueelle tehtäviä maanrakennukseen liittyviä kuljetuksia. Kuljetukset tulisi sallia korkeintaan ma-pe klo 7.00 – 22.00 välisenä aikana. Arkipyhinä toimintaa ei tulisi sallia.

Muilta osin Lahden Ampumaseura ry:n hakemuksessa ei esitetä sellaisia muutoksia lupamääräyksiin, joihin terveydensuojeluviranomaisella olisi tarvetta ottaa kantaa.

Lahti Aqua on 1.9.2022 toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Haulikkorata-alue sijaitsee Salpakankaan I-luokan pohjavesialueella. Lahti Aqua toteaa, ettei haulikkoammunta, meluvallit eikä meluvallien rakentaminen saa aiheuttaa pohjaveden pilaantumista. Pohjaveden laatua on seurattava säännöllisellä tarkkailulla. Tarkkailun tulokset on toimitettava myös Lahti Aqua Oy:lle osoitteeseen lahtiaqua@lahtiaqua.fi.

Metsähallitus on 7.9.2022 ilmoittanut, ettei sillä ole lausuttavaa hakemuksesta.

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta toteaa lausunnossaan 7.9.2022 mm. seuraavaa:

...

Lahden Ampumaseura ry:n haulikkorata sijaitsee Puolustusvoimien vuokra-alueella. PVLOGLE toteaa, että haulikkoradan kunnostustyöt eivät saa häiritä Puolustusvoimien harjoitustoimintaa alueella ja Puolustusvoimien Hälvälän ampumaradan kunnostustöitä, jotka toteutetaan vuosien 2023-2024 aikana.

Liikenne haulikkoradalle tulee tapahtua Ampumaradantien kautta. Puolustusvoimat ei hyväksy muuta ajoreittiä. Puolustusvoimien harjoitustoiminnan ja varusmiesten turvallisuuden takia liikenne Kirkkotien kautta ei ole mahdollista. Edellä mainitun lisäksi, Puolustusvoimat pyytää huomioimaan, että harjoitusalueen tiestö ei ole rakennettu haulikkoradan maanajossa käytettävien ajoneuvojen massoille ja liikennemäärille. Tästä syystä mahdolliset tievauriot on korjattava välittömästi ja Ampumaradantie tulee harjata säännöllisesti Lahden Ampumaseura ry:n toimesta.

Ylijäämämaiden käyttö

Lahden Ampumaseura on hakemuksessaan todennut, että meluvallin rakentamiseen käytetään ylijäämämaita. PVLOGLE toteaa, että ylijäämämaiden tulee olla haitta-aineettomia. Käytettävistä ylijäämämaista on otettava näyte, jotta varmistutaan siitä, etteivät ylijäämämaat sisällä haitta-aineita. Maa-ainesnäytteiden tulokset on toimitettava tiedoksi Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnalle.

Pohjavesinäyte näytepisteestä X022

Lahden Ampumaseura on hakemuksessaan tuonut esiin, että haulikkoradan pohjavesitarkkailua tehdään Puolustusvoimien pohjaveden havaintoputkesta X022. PVLOGLE toteaa, että näytteenotosta havainto-putkesta X022 on tiedotettava PVLOGLE:a. PVLOGLE suosittelee samaa sertifioitua ympäristönäytteenottajaa ja samaa näytteenottokertaa.

Hämeen ELY-keskus lausunnossa todetaan mm. seuraavaa:

...

Ampumarata sijaitsee Salpakangas-nimisellä (0409852) vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella. Ampumaradasta noin 800 m itään sijaitsee käytöstä poistettu Tiilijärven pohjavedenottamo. Ympäristöluvan myöntämisen jälkeen tieto pohjavesisolosuhteista Hälvälän alueella on tarkentunut mm. alueella tehtyjen painovoimamittausten (GTK 2019 ja 2020) myötä. Kallio ja pohjaveden pinnasta tehtyjen mallien mukaan pohjaveden virtaussuunta on ampumaradan alueelta itään ja ampumarata sijaitsee Tiilikankaan vedenottamon valuma-alueella. Rakennettavan vallin alueella kallio on pääosin pohjavedenpinnan yläpuolella ja viettää kaakkoon niin, että rata-alueella kallio on syvimmillään likimain havaintoputken HP1/03 kohdalla. Vallin ja radan alueella muodostuva pohjavesi kertyy suurimmaksi osaksi tähän kalliopainanteeseen ja virtaa siitä edelleen kaakkoon ja itään purkautuen Tiilijärven vedenottamon länsipuolella olevalle suoalueelle. Rata-alueen länsiosista pohjaveden virtaus voi suuntautua myös länteen pohjavesialueen ulkopuolelle.

Hakemuksessa on esitetty päivitetty pohjaveden tarkkailusuunnitelma. Pohjaveden laatua esitetään tarkkailtavaksi havaintoputkista HP 1/03, HP3/20 ja X022 kaksi kertaa vuodessa kevään ja syksyn ylivirtaamakausina. Tarkkailu tehdään alustavasti kahtena vuotena (2022 ja 2023), jonka jälkeen tarkkailutulosten perusteella arvioidaan tarkkailun laajuus ja tiheys uudestaan. Kaikista näytteistä analysoidaan lupamääräyksen 14. mukaiset parametrit. Tarkkailusuunnitelmassa esitetyn havaintoputken HP3/20 sijainti poikkeaa pohjavesitietojärjestelmästä (POVET), jossa kyseisessä paikassa sijaitsee havaintoputki HP4/20 ja HP3/20 sijaitsee siitä noin 300 m lounaaseen.

Hämeen ELY-keskus-katsoo, että lupaa voidaan muuttaa hakemuksen mukaisesti suojavallin rakentamisen osalta. Lupamääräyksen 10 määräaikaa ei kuitenkaan tule muuttaa nykyisestä. Haulikkoammunnan jatkaminen vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella edellyttää, että pohjaveden pilaantumisen vaara poistetaan tehokkailla suojatoimenpiteillä. Rata-alue ja sen ympäristö on helposti vettä- ja haitta-aineita läpäisevää hiekkaa. Rata-alueelle ja sen ympäristöön kertyvästä kiekko- ja haulijätteestä voi liueta ja huuhtoutua maaperään ja pohjaveteen PAH-yhdisteitä ja metalleja. Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaran poistaminen edellyttää kiekko- ja haulijätteen säännöllistä keräämistä. Rakenteilla olevaa vallia vasten ammuttaessa hauli- ja kiekkojäte voi sekoittua vallissa käytettäviin maa-aineksiin.

Pohjavesitarkkailu voidaan toteuttaa pääosin esitetyn tarkkailusuunnitelman mukaisena, mutta kahdesti vuodessa tapahtuvaa näytteen ottoa tulee jatkaa vähintään vuosi suojavallin valmistumisesta. Havaintoputken HP3/20 tilalle tulee tarkkailusuunnitelmaan vaihtaa HP4/20, jolloin sijainti pysyy esitetyn suunnitelman mukaisena, mutta havaintopaikan tunnus vastaa POVET-järjestelmän tietoa. Havaintoputken HP4/20 putkikortti on tämän lausunnon liitteenä.

Hollolan kunnan kehitys- ja kaavoituspalvelut/ Elinvoimavaliokunta (6.9.2022 § 67) toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Kohteessa vaikuttavat kaavat ja muut rajaukset

Ampumarata-alueella vaikuttaa Hollolan kunnan strateginen yleiskaava 2017. Messilän alueen osayleiskaava tulee lähelle, mutta ei vaikuta kohteessa. Strategisen yleiskaavan mukaan ampumarata-alue on osin pohjavesialueella ja sen välittömässä läheisyydessä on luonnonsuojelulain 1096/1996 10.luvun mukaisia Natura-alueita.

Ampumaradan alue on puolustusvoimien aluetta, jota koskee seuraava ensisijainen suunnittelumääräys:

Puolustusvoimien käytössä oleva harjoitusalue. Alueella liikkuminen on rajoitettua. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota toiminnan haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseen ja ympäristön suojaamiseen. Toimintojen muuttuessa selvitetään alueen raivaus- ja puhdistustarve sekä laaditaan niiden toteuttamiseksi

suunnitelma. Ampumaratatoimintoja kehitetään niin, että alueella voi toimia ampumaurheilukeskus.

Alue on myös toissijaisesti maaseutuelinkeinoaluetta, jonka yk 2017 suunnittelumääräyksissä mainitaan mm:

Aiotun rakentamisen määräyksen mukaisuus tutkitaan lupaharkinnassa rakennushankkeen sisällön, ominaisuuksien, toiminnan ympäristövaikutusten ja rakennuspaikan kylärakenteisiin tukeutuvan sijainnin perusteella huomioon ottaen maanomistajien yhdenvertainen kohtelu. Rakentamisen sijoitteluun ja laatuun tulee kiinnittää erityistä huomiota maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla.

Hollolan kunnan strategisen yleiskaavan 2017 yleismääräyksiä ovat mm:

Yleiskaavakarttaan nro 3 (Maisema, kulttuuriympäristö ja virkistys) liittyvät yleismääräykset: Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon maataloustuotannon tarpeet ja sovitettava toimenpiteet siten, ettei valtakunnallisesti arvokkaan maisemakokonaisuuden arvoja heikennetä.

Valtakunnallisesti arvokkaiden rakennettujen kulttuuriympäristöjen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava kaupunki-, taajama - tai kyläkuvallisten arvojen ja rakennuskannan säilyminen.

Maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaiden kulttuurimaisemien ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon alueen tai kohteen arvot.

Osa-yleiskaavoja laadittaessa, tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa tulee laatia ja ottaa huomioon ajantasaiset maiseman ja rakennetun ympäristön inventoinnit.

Yleiskaavakarttaan nro 4 (Vesitalous) liittyvät yleismääräykset:

Tarkemmassa maankäytön suunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa tulee ottaa huomioon ajantasaiset pohjavesiselvitykset ja -aluerajaukset sekä vedenottamoiden sijainti ja niiden edellyttämät suoja-alueet.

Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle pohjavesialueesta tai suojattava niin, että pohja vesialueen käyttökelpoisuus vedenhankintaan ei vaarannu.

Yleisesti arvioiden suojavallisuunnitelma on toteuttamiskelpoinen ja täyttää ampumatoiminnan turvallisuustarpeet. Suunnitelma näyttää täyttävän Hollolan strategisessa yleiskaavassa olevat melusuojelumääräykset. Mutta koska meluvaikutuksen arviointi on haasteellista, kaavoitus suosittelee melumittauksia ja tulosten vertaamista voimassa olevaan ympäristölupaan ja yleiskaavaan vallin rakentamisen jälkeen.

Suojavallin suunnitelmien kehittämisehdotuksia

Ampumaradan suojavallin kokonaispituus on suunnitelmien mukaan n 900 metriä. Maanpinta on suunnitelmien mukaan nousemassa jopa 17 metriä uuden suojavallin kohdalla. Kuten olettaa saattaa, valli on muotoiltu ampumatoiminnan mukaan. Suuri korkeus aiheuttaa sen, että vallista tulee näkyvä uusi tekijä paikallismaisemassa. Ehdotettu vallin pohjamuoto kaarteineen on myös maisemallisesti ongelmaton. Sen sijaan ihan tasaiseksi ehdotettu vallin laki on keinotekoinen ja se tullaan kokemaan maisemallisesti rumaksi vallin korkeuden takia.

Yleiskaavan maisemansuojelumääräykset kannattaa huomioida suosituksena myös ampumaratarakentamisessa vallin koon ja korkeuden takia. Vallin lakea ei pitäisi tehdä tylyn tasalakiseksi pelkästään harvoin tehtävään huoltoon tuijottaen, vaan laen muotoilussa voitaisiin sen toiminnan kärsimättä tehdä paikoittaista +174,0 lakikorkeuden ylittävää täyttöä. Muotoilukumpareita voisi sijoittaa myös vallin laelle ulkokupeen puolelle, jolloin kauemmas näkyisi luonnollisen näköinen mäenharja. Luontomaisempi lakiprofiili liittäisi uuden ison maisemaelementin

tasalakea paljon ystävällisemmin lähimaisemaan. Esimerkiksi männyn istutus luonnostaan mäntykankaalle olisi luontevin vaihtoehto suojavallin ulkopuolisille kupeille.

Pohjaveden suojaamistarve

Koska kohteessa on kysymys pohjavesialueesta, jossa ampumatoiminnan vuoksi maahan päätyy metallikuormitusta, on aiheellista ennen ympäristöluvan myöntämistä arvioida pohjaveden likaantumisen vaaran suuruutta. On hyvä, että pohjaveden raskasmetallipitoisuuden tarkkailusuunnitelma ampumarata-alueella on nyt suunniteltu päivitettäväksi.

Liittyen Hollolan strategisessa yleiskaavassa olevaan pohjavesialueen suojelumääräykseen sekä ensisijaiseen määräykseen ympäristön suojelemisesta puolustusvoimien alueella kaavoitus kehottaa, että suojavallin suunnittelijat tarkastaisivat, onko vielä jotakin muuta tehtävissä, jotta tieto mahdollisesta kehittyvästä pohjavesiongelmaasta saataisiin ajoissa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin yhteensä 4 kappaletta muistutuksia ja 1 muistutuksen täydennys.

Muistutus 8.8.2022 L.K. ja P.K. sekä täydennys 10.8.2022 L.K. ja P.K.

Muistuttajat vastustavat meluvallin rakentamisesta lisääntyvää liikennettä. Meluvalli tulkitaan maankaatopaikaksi ja esitetään, että liikenne sinne tulisi kulkea muualta kuin Tiilikankaan asuinalueen halki. Meluvallin rakentamisaikaa pidetään pitkänä ja liikenteestä aiheutuvaa haittaa (melu, pöly ja liikenneturvallisuus) pidetään kestäättömänä. Muistutuksen täydennyksessä viitataan Etelä-Suomen Sanomien (9.8.2022) julkaistun artikkelin tietoihin. Muistutuksessa kiinnitetään huomiota talviaikaisen rakentamisen liikenteen aiheuttamiin vaaroihin. Vallin pituus on muistuttajien mielestä liian suuri, mikä puoltaa tulkintaa maankaatopaikasta.

Muistutus 16.8.2022 A.I.

Muistuttaja haluaa tuoda esille, että meluvallin maamassojen kuljetus on lisännyt rekkaliikennettä merkittävästi ja aiheuttaa haittaa asutukselle, mm. melua ja pölyä sekä liikenneturvallisuuden huonontumista.

Muistutus 17.8.2022 As Oy Hollolan Kurjenkello

Muistuttajien taloyhtiö sijaitsee Tiilikankaantien varrella ja lisääntynyt raskas liikenne aiheuttaa merkittävää meluhaittaa etenkin tien puoleisen päädyn asukkaille. Rakentamisaikaa pidetään kohtuuttoman pitkänä, jos sama liikenne jatkuu. Hidastetyssä pahentaa melua, koska autot jarruttavat ja kiihdyttävät sen kohdalla. Melun epäillään ylittävän melun ohjearvot asuntojen pihoilla. Oleskelu piha-alueella ei ole mielekästä. Muistuttajat esittävät kuljetuksille toista ajoreittiä. Lisäksi esitetään ajoaikojen merkittävää rajoittamista, esim. välille 8 – 16. Myös ajopäiviä voitaisiin rajoittaa. Muistuttajat esittävät myös, että lupaa lisämaamassoille ei myönnettäisi.

Muistutus 7.9.2022 A.V. ja J.K.

Muistuttajat pitävät hyvänä, että meluvalli saadaan rakennettua tehokkaasti. Liikenteen melua ei koeta häiritseväksi. Muistuttajat huomauttavat, että kiinteistöihin jaetuissa kuulutus ilmoituksissa kuulutus aika ja menettelyn voimassa oloajat olivat eri kuin kunnan internet sivuilla olleessa kuulutuksessa oli.

Hakijan vastine

Hakija on antanut vastineensa lausuntoihin ja muistutuksiin 30.9.2022. Vastineessa todetaan seuraavaa:

ELY-keskus

Tarkkailusuunnitelma on päivitetty Hämeen ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti. Havaintoputken tunnuksen HP3/20 tilalle on vaihdettu HP4/20 pohjavesitietojärjestelmän mukaisesti. Putken sijainti pysyy samana. Päivitetty tarkkailusuunnitelma on liitteenä 1.

Lupamääräyksen 10. määräaikaan tehtävä muutos ei tarkoita sitä, että keskeneräisellä rakenteilla olevaa valliä vasten ammuttaisiin. Ampuminen ei ole käytännössä mahdollistakaan yhtä aikaa rakentamisen aikana, joten käytännössä ampuminen voi käynnistyä vasta sitten kun haulien keräysjärjestelmä on asennettu. Lupamääräykseen haettu aikataulun muutos tarkoittaa sitä, että kun osa radasta tai yksittäinen lajirata on täysin valmistunut, voidaan ampuminen aloittaa siltä osin. Vallin rakentamistyöt koskevat nyt koko rata-alueella, joten tällä hetkellä ei voida ampua yhtään. Määräaikaan haettu muutos on tärkeä, jotta päivämäärät ovat yhtenäiset ja noudattavat alkuperäistä logiikkaa, jolloin vältytään mahdollisilta virheiltiltä tai eri tulkinnoilta, joka voisi keskeyttää tai muuten viivästyttää hanketta. Mikäli hanke viivästyisi tai venyisi, ei jälleen tarvitsisi tehdä aikaa vievää ja kaikkia osapuolia työllistävää uutta ympäristöluvan muutoshakemusta päivämäärän muutoksen vuoksi. Asiassa on huomioitava, että rakentamissopimuksen mukaan maan vastaanotto pitää olla voimassa 31.8.2025 asti. Tarkoitus ei ole ajaa enempää kuin on tarve ja tavoitteena on, että ajot olisi tehty kesän 2023 aikana.

Elinvoimavaliokunta

Elinvoimavaliokunta on lausunut mm: ”Mutta koska meluvaikutuksen arviointi on haasteellista, kaavoitus suosittelee melumittauksia ja tulosten vertaamista voimassa olevaan ympäristölupaun ja yleiskaavaan vallin rakentamisen jälkeen.”

Hakija toteaa, että melumittaukset ovat haasteellisempia ja epävarmempia tuloksien vertaamisten kannalta kuin laskentamallit. Nykyaikaisimmilla laskentamenetelmillä sekä uusimmilla ja luotettavimmilla lähtöarvoilla saadaan vertailukelpoiset ja käyttökelpoisemmat tulokset kuin mittaamalla. Laskentamallilla saatuja tuloksia voi hyvin ja luotettavasti verrata voimassa olevaan ympäristölupaun ja yleiskaavaan. Tämän johdosta on ensisijaista mallintaa melutilanne vallien valmistumisen jälkeen eikä yksittäisiä melumittauksia altistuvissa kohteissa pidetä tarpeellisina eikä perusteltuina niiden heikon tarkkuuden vuoksi. Meluvallien vaimennusvaikutuksen todentamisesta tullaan esittämään erillinen suunnitelma ympäristöviranomaiselle.

Elinvoimalautakunnan esiin tuomat kehittämissuositukset ja maisemansuojelumääräykset eivät ole toiminnanharjoittajan näkemyksen mukaan ampumaratatoiminnan ympäristölupaun kuuluvia asioita. Rakentamistoimenpiteiden lähtökohtana on, että valleilla saadaan torjuttua melua ympäristöluvassa määrättyyn tasoon, jolloin toiminnanharjoittajan vastuulla on saavuttaa tietty vallin lakikorkeus. Valliin tehtävät muotoilut tai lakikorkeutta ylittävät täytöt eivät kuulu ampumaradan toimintaan ja sitä koskevaan ympäristölupaun. Mikäli valleihin tehdään lakikorkeutta ylittäviä täyttöjä maisemasyistä, lisää se silloin tarvittavien maamassojen määrää, jolloin niiden toteuttamista ei voi velvoittaa ampumaradan toiminnanharjoittajan vastuulle eikä kustannettavaksi. Asiassa on lisäksi olennaisen tärkeää huomioida ampumaradan käyttäjien näkökulma, sillä urheilullisesti ampujien kannalta tasainen tausta on paras ratkaisu.

Lahti Aqua Oy

Tarkkailusuunnitelman mukaisesti tarkkailun tulokset toimitetaan Lahti Aqua Oy:lle.

Puolustusvoimat

Näytteenotosta havaintoputkesta X022 tiedotetaan puolustusvoimia (PVLOGLE).

Terveysuojeluviranomainen

Terveysuojeluviranomaisen lausuntoon hakijalla ei ole kommentoitavaa.

Muistutukset (4+1)

Toiminnanharjoittaja ja urakoitsija pyrkii mahdollisimman hyvin välttämään liikenteestä aiheuttamat haitat. Liikenne on kuitenkin välttämätöntä ja joskus tiheääkin vallin rakentamisaikataulusta johtuen. Työmaa jää talvi tauolle joulun tienoilla ja jatkuu lumien sulamisen jälkeen keväällä 2023. Päivittäisten toiminta-aikojen rajoitukset hidastaisivat maa-ainesten kuljetusta, jolloin vallin rakentamisen aikataulu pitenisi ja siten myös kuljetusliikenne kestäisi pitempään. Kokonaisuudessa on huomioitava, että liikennemäärän kasvu on väliaikaista ja loppuu, kun valli on rakennettu. Kirkkotien kautta liikennöinti ei ole mahdollista Puolustusvoimien lausunnon mukaisesti.

Rakentamistilanne, syyskuu 2022

- Pe 23.9.2022 mennessä ajettu maa-ainesta 284 000 tn, joka vastaa 38 % koko määrästä.
- Maan vastaanotonportti avataan arkisin klo 7.00. Ajot alkavat vähentyä n. klo 17.00 aikoihin ja ovat loppuneet klo 18.00 mennessä. Perjantaisin ajot loppuvat n. klo 14.00.
- Työmaalle tulee talvitauko, joka alkaa vk51/2022 ja loppuu 05/2023.
- Loppuvuonna 2022 mahdollisesti noin 13 viikon aikana arvioidaan tulevan maa-aineksia 260 000 tn. Kokonaismäärästä olisi silloin ajettu 72,5 % ja loput ajettaisiin seuraavana vuonna (2023) noin 10 viikon aikana alkaen 05/2023. Valli voisi valmistua vuoden 2023 aikana.
- Epävarmuutta on siitä, että Pippo-Kujalasta ei tule riittävästi maata, jolloin rakentaminen voi viivästyä. Tämän hetken arvio (28.9.), että 100 000 tn jää vajaaksi.
- Vakaa näkemys on, että valli valmistuu joka tapauksessa viimeistään 2025 loppuun mennessä.

Vastineen liitteenä on toimitettu päivitetty pohjaveden tarkkailusuunnitelma.

Tarkastus

Hakemusalueella on suoritettu tarkastus 19.8.2022. Tarkastuksella tutustuttiin meluvallin rakennustyömaan alueeseen, pima-kunnostuksen tilanteeseen ja keskusteltiin vireillä olevasta lupahakemuksesta ja sen käsittelystä sekä liikenteestä tulleista yhteydenotoista.

Neuvottelut ja yleisötilaisuudet

Toiminnan muutoksesta ja pohjaveden seurannan muutostarpeesta on pidetty neuvotteluja ennen muutoshakemuksen jättämistä, 9.3.2022, 24.3.2022 sekä 6.4.2022. Lahden Ampumaseura ry on järjestänyt luvan muutoksesta yleisötilaisuuden 26.9.2022, johon osallistui myös Salpamaa Oy:n edustaja sekä ympäristötarkastaja. Ennen lupapäätöksen käsittelyä pidettiin myös neuvottelu 13.2.2023, jossa keskusteltiin vielä lupamuutoksesta.

RATKAISU

Valvontajaosto Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena myöntää ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan muutoksen Lahden Ampumaseura ry:lle Hälvälän haulikkoradalle, joka sijaitsee Hollolassa Hälvälän ampuma-alueella kiinteistöllä 98-408-1-143. Toiminta on sijoitettava ja mitoitettava sekä toimintaa harjoitettava lupamääräysten mukaisesti. Niiltä osin, mistä ei ole annettu erillisiä määräyksiä, on toimittava hakemuksessa esitetyn mukaisesti. (YSL 6 §, 7 §, 11 §, 14 §, 16 §, 17 §, 48 §, 49 §, 52 §, 83§, JäteL 13 § ja NaapL 17 §.)

Lupamääräykset

Ampumaratatoiminta ja toiminta-ajat

1. Haulikkoampumaradalla on kuusi rataa, joiden lajijakauma on kaksi skeetrataa, kaksi traprataa ja kaksi yhdistelmärataa lajeina trap, skeet tai kompak sporting. (YSL 29, 89 §)
2. Luvanhaltijan on valvottava, että ampumarataa käytetään ainoastaan tämän luvan sallimina aikoina ja että radan käyttäjät muutoinkin noudattavat tässä luvassa annettuja määräyksiä. (YSL 52 §)
3. Ampumarata on merkittävä tai aidattava niin, etteivät sivulliset joudu ampumaradan vaara-alueelle eikä amunnasta aiheudu näille vaaraa. (YSL 49 §, 52 §)
4. a) Ampumaradalla saa ampua 31.12.2025 asti:

kuukausi	Ampumaharjoitukset	Poikkeukset
tammikuu	ei harjoituksia	Puolustusvoimien urheilukoulun ampujilla on oikeus käyttää rataa harjoituksiin tammikuussa maanantai – torstai klo 10.00-14.00 *

helmikuu	ei harjoituksia	Puolustusvoimien urheilukoulun ampujilla on oikeus käyttää rataa harjoituksiin helmikuussa maanantai - torstai klo 10.00 – 14.00 *
maaliskuu	lauantaisin klo 10:00-16:00	<i>Maajoukkueleirit:</i> enintään neljä (4) viikonloppua maalis - toukokuussa, jolloin ammunta-aika on lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10.00 – 16.00 *
huhtikuu	maanantai-torstai klo 9:00-20:30 perjantaisin klo 9:00-18:00 lauantaisin klo 10:00-16:00	<i>Maajoukkueleirit:</i> enintään neljä (4) viikonloppua maalis - toukokuussa, jolloin ammunta-aika on lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10.00–16.00 *
toukokuu	maanantai-torstai klo 9.00-20.30 perjantaisin klo 9.00-18.00 lauantaisin klo 10.00-16.00	<i>Maajoukkueleirit:</i> enintään neljä (4) viikonloppua maalis - toukokuussa, jolloin ammunta-aika on lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10.00–16.00 *
kesäkuu	maanantai-torstai klo 9.00-20.30 perjantaisin klo 9.00-16.00	Ajalla 1.6.-14.6. voidaan 1-2 kilpailua voidaan järjestää. Ajalla 15.6.-30.6. kilpailuja ei saa järjestää. *
heinäkuu	maanantai-torstai klo 9.00-20.30 perjantaisin klo 9.00-16.00	Kilpailuja ei saa järjestää.
elokuu	maanantai-torstai klo 9.00-20.30, perjantaisin 15.8. asti klo 9.00-16.00, perjantaisin 16.8 alkaen klo 9.00-18.00	1-2 kilpailua voidaan järjestää. *
syyskuu	maanantai-torstai klo 9.00-20.30 perjantai klo 9.00- 18.00 lauantaisin klo 10.00-16.00	*
lokakuu	maanantai-perjantai klo 9.00-18.00 lauantaisin klo 10.00-16.00	*

marraskuu	maanantai-perjantai klo 9.00-16.00 lauantaisin klo 10.00-16.00	*
joulukuu	maanantai-perjantai klo 9.00-16.00 lauantaisin klo 10.00-16.00	*

* Kilpailuja maksimissaan kahdeksana (8) viikonloppuna vuodessa. Yhden kilpailun kesto enintään pe-su klo 10-20

Muut rajoitukset ammunnoille:

Ampumarataa ei saa käyttää ammuntaan seuraavina päivinä eikä järjestää kilpailuja tai leirejä: Pääsiäisen aika (pitkäperjantai - toinen pääsiäispäivä), vapunpäivä, äitienpäivä, helatorstai, helluntai, juhannus (kolme peräkkäistä päivää pe-su), isänpäivä, itsenäisyyspäivä, pyhäinpäivä, joulupyhä, uudenvuodenpäivä ja loppiainen. (YSL 52 §, NaapL 17 §)

4 b) Kun meluntorjuntatoimenpiteet (ks. määräys 7.) ovat valmistuneet ja niiden jälkeiset mittaukset (määräys 8.) on tehty, saa ampumaradalla ampua seuraavien määräyksien mukaan:

kuukausi	Ampumarajoitukset	Poikkeukset
tammikuu	lauantaisin klo 10.00-14.00	Puolustusvoimien urheilukoulun ampujilla on oikeus käyttää rataa harjoitukseen tammikuussa maanantai - perjantai klo 10.00-14.00
helmikuu	lauantaisin klo 10.00-14.00	Puolustusvoimien urheilukoulun ampujilla on oikeus käyttää rataa harjoitukseen helmikuussa maanantai - perjantai klo 10.00-14.00
maaliskuu	maanantai - perjantai klo 9.00-16.00 lauantaisin klo 10.00-16.00	
huhtikuu- joulukuu	maanantai - torstai klo 9:00-20:30 perjantaisin klo 9:00-18:00 lauantaisin klo 10:00-16:00	

Kilpailut:

Kilpailuja voidaan järjestää 12 viikonloppuna (pe-su) vuodessa. Kilpailut voidaan järjestää kello 9.00-20.00. Kilpailuja ei saa järjestää heinäkuussa.

Vuoteen 2030 mennessä sallitaan yhden kaksiviikkoisen kansainvälisen ampumaurheiluliiton alaisen (MM/MC-) kilpailun järjestäminen. Kansainvälisen kilpailun ajankohtaa ei rajoiteta.

Kun kansainvälisen ampumaurheiluliiton alaisia MM (maailmanmestaruus) /MC-kilpailuja sekä EM (Euroopan mestaruus) ja PM (pohjoismaiden mestaruus) -kilpailuja järjestetään, tulee niistä tiedottaa erikseen hyvissä ajoin Hollolan ympäristönsuojeluviranomaista sekä alueen asukkaita.

Maajoukkueleirit:

Maajoukkueleirejä voidaan järjestää maaliskokuussa enintään 8 viikonloppuna (la-su) klo 10.00-16.00.

Ampumarataa ei saa käyttää ammuntaan seuraavina päivinä eikä järjestää kilpailuja tai leirejä: Pääsiäisen aika (pitkäperjantai - toinen pääsiäispäivä), vapunpäivä, äitienpäivä, helatorstai, helluntai, juhannus (kolme peräkkäistä päivää pe-su), isänpäivä, itsenäisyyspäivä, pyhäinpäivä, joulupyhät, uudenvuodenpäivä ja loppiainen. (YSL 52 §, NaapL 17 §)

5. Lahden Ampumaseura ry:n on vuosittain helmikuun loppuun mennessä ilmoitettava suunnitellut kilpailupäivät ja maajoukkueleirien ajankohdat sekä kulloisestakin tapahtumasta vastaavan henkilön yhteystiedot Hollolan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kirjallisesti Valkontie 7:sta pohjoiseen, Vesipojantie 13:sta pohjoiseen sekä Vedenneidonpolun rakennetuille kiinteistöille. Lisäksi sama tieto tulee ilmoittaa paikallisessa lehdessä kunkin vuoden helmikuun loppuun mennessä ja sen tulee olla luettavissa esimerkiksi ampumaseuran internetsivuilla. (YSL 52 §, NaapL 17 §)

Melu ja meluntorjunta

6. Ampuma-alueen ampumaratojen ammunnoista aiheutuva melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla LA_{max} asumiseen käytettävillä alueilla 65 dB eikä virkistysalueilla ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB ohjearvoa. (VNP 53/1997).
 7. Meluntorjuntatoimenpiteet tulee tehdä hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Hakemuksessa on esitetty, että kaikkien ratojen kohdalta taustavalli korotetaan +174 metriin, joka tarkoittaa +18 metrin korkuista vallia ampumapaikalta. Taustavallien rakentamisen aikana toiminnanharjoittajan on huomioitava seuraavat määräykset:
 - a) Meluntorjuntavallin kokonaismassamäärä tulee olla enintään noin 520 000 m³, joka koostuu tuotavista maamassoista 395 000 m³, alueella syntyvistä leikkausmassoista 35 000 m³ ja aiemmin rakennetun vallin massoista 90 000 m³. (YSL 52 §)
 - b) Rakentamisen aloittamisesta tulee ilmoittaa Hollolan ympäristönsuojeluun. Samalla toiminnanharjoittajan tulee nimetä maa-aineksen vastaanottoon vastuuhenkilö. Vastuuhenkilön yhteystiedot tulee toimittaa Hollolan ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 52 §)
 - c) Maarakennustoimintaan liittyvää liikennettä (maanvastaanotto) saa harjoittaa 11.4.2023 - 31.8.2023 välisenä aikana ma-to kello 8.00-17.00 ja perjantaisin kello 8.00-15.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty.

Maanrakennustoimintaan liittyvää liikennettä (maanvastaanotto) saa harjoittaa 1.9.2023 – 31.12.2025 välisenä aikana ma-to kello 8.00-16.00 ja perjantaisin kello 8.00-15.00. Tämän lisäksi maanrakennustoimintaan liittyvää liikennettä saa olla vähäisiä määriä (korkeintaan 5 kuormaa eli 10 raskaan ajoneuvon ohitusta tunnissa) ma-to klo 16.00-18.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty.

Maanrakennuksen vallityömaalla tapahtuva konetyö on sallittua ma-pe kello 7.00-22 ja enintään 2 lauantaina kuukaudessa klo 8.00-16.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty. (YSL 52, 142 §, NaapL 17 §)
 - d) Toiminta tulee järjestää siten, että siitä aiheutuva melu, pölyäminen, muut päästöt, haitat tai vaara terveydelle ja ympäristölle ovat mahdollisimman vähäisiä. Maavallien rakentaminen tulee tapahtua hallitusti ja tarkoituksenmukaisesti.
- Toiminnanharjoittajan tulee riittävästi huolehtia Ampumaradantien ja Tiilikankaantien risteysalueen kunnossapidosta siten, että esimerkiksi pölyäminen on mahdollisimman vähäistä ja että ylijäämämaata ei kulkeudu Tiilikankaantielle. Kunnossapitoimia voivat

olla esimerkiksi tien kastelu, peseminen, harjaaminen, soraistus ja asfaltointi. Pölyn sidontaan saa käyttää vain vettä tai sellaisia kemikaaleja, joiden käyttö pohjavesialueella on hyväksytty niiden käyttöturvallisuustiedotteessa.

Mikäli sääolosuhteet saavat liikenteen aiheuttamaan kohtuutonta pölyämistä, tulee toiminta tarvittaessa keskeyttää. (YSL 52 §)

e) Meluntorjuntavalleihin saa käyttää vain pilaantumattomia maita, jotka soveltuvat käyttötarkoitukseen. (YSL 27, 48, 49 §)

f) Meluntorjuntavallien rakentamiseen ei saa käyttää maita, jotka sisältävät jätteitä (esim. rakennusjätettä, puuta, tiiltä, betonia, biojätettä tms.). Mikäli alueelle tuodaan jätettä sisältävää maa-ainesta tai jätettä, se on viipymättä toimitettava asianmukaiseen paikkaan tai palautettava sen haltijalle. Jätteen seulonta maa-aineksen seasta on alueella kielletty. (YSL 27, 48, 49 §)

g) Meluntorjuntavalleihin ei saa tuoda muualta maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 (asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista) mukaiset kynnyksarvot. Kynnyksarvot ylittäviä massoja voidaan kuitenkin tuoda, jos ampumarata-alueen luontaiset taustapitoisuudet ovat kyseisen haitta-aineen osalta kynnyksarvoja suurempia eivätkä tuotavan aineksen pitoisuudet ylitä tätä taustapitoisuutta. Kohteeseen ei saa tuoda kohteen taustapitoisuuksia ylittäviä massoja (esim. savea, silttiä tai liejua). Tässä tapauksessa alueen luontaiset taustapitoisuudet tulee selvittää luotettavasti. Jos maa-aineksia tuodaan jo rakennetulta alueelta tai muutoin on syytä olettaa, että maa-ainekset voisivat olla pilaantuneita, tulee maa-ainesten ympäristökelpoisuus selvittää luotettavasti. Ympäristökelpoisuuden selvittämiseksi tulee maa-aineksesta tutkia niiden haitta-aineiden pitoisuudet, joita alueen maaperään alueella aiemmin harjoitetun toiminnan seurauksena on voinut joutua. Suunnitelma haitta-ainepitoisuuksien tutkimisesta (mm. tutkittavat haitta-aineet ja näytteenottotiheys) tulee esittää Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen tutkimusten aloittamista. (Vna 214/2007, YSL 27, 48, 49 §)

h) Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa vuosittain helmikuun loppuun mennessä Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnalle raportti meluntorjunnan rakennustoimista. Raporttiin tulee sisällyttää ainakin seuraavat tiedot: a) maarakentamisessa käytettyjen maa-ainesten alkuperä, kuljettajat, määrä ja laatutiedot ja mahdollisesti tehty selvityksen teknisen ja ympäristökelpoisuuden osalta b) maarakennustöiden ajankohdat (päivämäärät ja kellonajat). (YSL 62 §)

i) Lisäksi toiminnanharjoittajan tulee säilyttää kaikista kuormista kuorma/rahtiasiakirjat ja esittää ne pyydettyä ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 6, 7, 27,48, 49, 62 §)

j) muutoshakemuksessa esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet tulee olla valmiina 31.12.2025 mennessä. Rakennustöiden valmistumisesta tulee ilmoittaa Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 52 §, NaapL 17 §)

8. Torjuntatoimenpiteiden valmistuttua tulee tehdä melumittaukset parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisesti.

Melutaso tulee mitata vähintään kolmen eri ilmansuunnissa sijaitsevan asuinrakennuksen pihalla/ lähialueella ympäristöministeriön oppaan 61/1999 tai tuolloin voimassa olevien muiden viranomaisohjeiden mukaisesti. Mittaussuunnitelma tulee toimittaa hyväksyttäväksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen mitausten toteuttamista.

Melumittauksilla tulee osoittaa, että meluntorjuntatoimenpiteet ovat riittävät. (YSL 6 §, 52 §)

Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa antaa melun seurannasta erillisen määräyksen.

Maaperän ja pohjaveden suojelu

9. Mikäli ampumarata-alueella kunnostetaan olemassa olevaa rata-aluetta, on uusiin rakennelmiin tehtävä maaperän pilaantumista estävät rakenteet. (YSL 8, 16, 17, 20, 52 §)

10. Haulit ja savikiekot tulee kerätä pois alueelta. Ammunnassa tulee käyttää ensisijaisesti ekokiekkoja.

Ampuminen sallitaan vain radoilla, joilla kaikki ammutut haulit ja kiekot ja niiden kappaleet saadaan kerättyä. Mikäli tämä ei ole mahdollista, tulee ampumatoiminnassa käyttää ainoastaan sellaisia tarvikkeita, jotka eivät sisällä maaperän ja pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheuttavia aineita.

Suojarakenteiden kuntoa ja toimivuutta (esim. riittääkö vallin korkeus pysäyttämään kaikki haulit) tulee seurata. Mahdolliset virheet tulee korjata viipymättä. (YSL 7 §, 16 §, 17 §, 52 §, JL 72 §)

11. Ampumarata-aluetta tulee hoitaa siten, että turvataan humuskerroksen säilyminen mahdollisimman elinvoimaisena ja haitallisia aineita sitovana. (YSL 52 §)

Jätteet ja niiden käsittely

12. Haulijätteitä on käsiteltävä ja varastoitava niin, että niistä ei aiheudu maaperän pilaantumista eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Vaarallisten jätteiden jätehuolto ja rata-alueen muu jätehuolto on hoidettava voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. (YSL 16 §, 17 §, 52 §, 58 §, JäteL 8 §, 13 §, 72 §, Lahden seudun jätehuoltomääräykset)

Vaaralliset jätteet on toimitettava säännöllisesti vähintään kerran vuodessa paikkaan, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottoon. Luovutettaessa vaarallisia jätteitä, ne on pakattava tiiviiseen ja jätteen vaaraominaisuuksilla merkittyyn pakkaukseen. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenevät tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljettajasta. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. (YSL 52 §, 58 §, JäteL 121 §, VNA 978/2021 40, 121a, 122 §)

13. Jätteistä on pidettävä aikajärjestyksen mukaista kirjaa.

Kirjanpidossa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) jätteen määrä;
- 2) jäteluettelon mukainen jätteen nimike ja kuvaus jätelajista sekä olennaiset tiedot jätteen ominaisuuksista ja koostumuksesta;
- 3) vaarallisesta jätteestä VNA:n 978/2021 liitteen 5 mukaiset pääasialliset vaaraominaisuudet;
- 4) toimitettaessa jäte muualle käsiteltäväksi jätteen vastaanottajan ja kuljettajan nimi ja yhteystiedot sekä jätteen käsittelytapa.

Kirjanpito tiedot on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti kuusi vuotta. (YSL 52, 58 §, JäteL 118, 119 §:t, VNa 978/2021 33, 122 §)

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

14. Pohjavedestä on otettava 2 näytettä vuosittain keväällä ja syksyllä aina samaan aikaan vuodesta. Näytteestä on tutkittava vähintään seuraavat parametrit: happi, pH, sähkönjohtavuus, kokonaiskovuus, sameus sekä antimoni, arseeni, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, PAH -yhdisteet, kemiallinen hapenkulutus, öljyhiilivedyt sekä VOC-yhdisteet. Metalleista tulee määrittää sekä liukoinen että kokonaispitoisuus.

Näytteet tulee ottaa ampumaradalla olevasta pohjaveden havaintoputkesta HP 1/03, puolustusvoimien alueen havaintoputkesta X022 ja radan itäpuolella sijaitsevasta havaintoputkesta HP4/20.

Pohjaveden tarkkailussa tulee noudattaa toistaiseksi esitettyä pohjaveden tarkkailusuunnitelmaa (Vahanen, päivitys 30.9.2022). Tarkkailuohjelmaa voidaan muuttaa tarvittaessa perustelluista syistä.

Puolustusvoimien alueella olevasta havaintoputkesta otettavat näytteet voidaan ottaa yhteistarkkailuna puolustusvoimien kanssa.

Mittaukset on teetettävä Suomen ympäristökeskuksen hyväksymällä toimijalla. Mittaustulosten on oltava vertailukelpoisia pohjaveden ympäristölaatonormin (1040/2006) sekä talousveden laatuvaatimusten (1352/2015) kanssa.

Tarkkailutulokset tulee toimittaa vuosittain Hollolan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Hämeen ELY-keskukseen ja Lahti Aqua Oy:lle. (YSL 6, 8, 17, 62, 209 §)

15. Toiminnanharjoittajan on osallistuttava ympäristön tilan yhteistarkkailuun, jos sellainen Hollolan kunnan alueella järjestetään. (YSL 63, 64 §)
16. Toiminnanharjoittajan on toimitettava suunnitelma Hälvälän ampuma-alueen melun tarkkailusta hyväksyttäväksi Hollolan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Suunnitelmassa on huomioitava Lahden Ampumaseura ry:n haulikkoradan sekä alueen muiden ampumamelua aiheuttavien toimintojen yhteisvaikutukset (esimerkiksi puolustusvoimat ja Hälvälän Ampumaurheilukeskus ry). Tarkkailu voidaan toteuttaa yhdessä muiden lähialueen toiminnanharjoittajien kanssa.

Suunnitelma tulee toimittaa 31.12.2026 mennessä osoitteeseen kirjaamo@hollola.fi tai Hollolan valvontajaosto, PL 66, 15871 Hollola sekä tiedoksi Hämeen ELY-keskukselle.

Saadun suunnitelman perusteella lupaviranomainen voi antaa erillisiä määräyksiä melutarkkailusta.

17. Radan meluntorjuntarakenteiden ja haulikeräysrakenteiden kunto on tarkastettava vuosittain ja niitä on ylläpidettävä siten, että ne toimivat suunnitelmien mukaisesti. Rakenteiden tarkastuksesta ja kunnostuksesta on pidettävä kirjaa. (YSL 43 ja 62§)
18. Ampumaratojen käytöstä, seurannasta, toiminnassa syntyvistä jätteistä ja toiminnan mahdollisista poikkeustilanteista on pidettävä kirjaa. Ampumarata- alueen toiminnoista ja vaikutuksista tulee laatia kalenterivuosittain raportti raportointivuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä Hämeen ELY-keskukselle.

Raportissa on esitettävä sanallinen asiantuntija -arvio toiminnan ympäristövaikutuksista. Raportissa on esitettävä kuvaajien avulla toimintaa koskevien keskeisten tutkimusparametrien muutokset siten, että muutostrendit ovat nähtävissä.

Raportissa tulee olla ainakin seuraavat tiedot:

- pohjaveden laadun seuranta
- meluntorjunta ja haulienkeräysrakenteiden tarkastukset ja kunnostukset
- laukausten määrät radoittain ja kuukausittain eriteltynä
- ammuntpäivien lukumäärät radoittain ja kuukausittain eriteltynä
- käytetyt aseet ja panokset
- käytettyjen ekokiekkojen osuus
- kilpailut ja leiripäivät

Lisäksi raportissa tulee toimittaa yhteenvedot seuraavista tiedoista:

- haulijätteiden määrät ja toimituspaikka
- kiekkojätteiden määrät ja toimituspaikat
- muiden jätteiden määrät ja toimituspaikat jätelajeittain
- ympäristökuormituksen seuranta koskevat tulokset
- toiminnan mahdolliset poikkeustilanteet

- mahdollisten melumittausten tai muiden sinä vuonna tehtyjen tarkkailuiden tulokset/raportit
(YSL 43 §, 46 §, YSA 19 §, JL 12 §, 118 §, 119 §, 120 §)

Rakenteiden kunnossapito

19. Mikäli ampurata-alueen kunnossapidon yhteydessä suoritetaan maa-ainesten kaivua tai vaihtamista, on maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet selvitettävä ennen töihin ryhtymistä.
(YSL 136 §)

Häiriö- ja poikkeustilanteet

20. Toiminnanharjoittajan on ennakolta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi. Luvan haltijan on huolehdittava, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön roskaantumista tai muuta haittaa. Häiriö- tai poikkeustilanteista on ilmoitettava viipymättä pelastusviranomaiselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka ratkaisee tarpeelliset toimenpiteet ilmoituksen johdosta. (YSL 43 §)

Toiminnan lopettaminen

21. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään kuusi kuukautta aiemmin. Toiminnan loputtua radan pitäjän on puhdistettava alue jätteistä ja rakenteista. Luvan saajan tulee viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esittää Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltäväksi yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä maaperän-, pohja- ja pintavesiensuojelua sekä jätehuoltoa koskevista toimituksista ja lopettamisen jälkeisestä ympäristön tilan tarkkailusta. (YSL 52, 62 ja 94 § sekä JL 8 ja 13 §)

Muut määräykset

22. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja varautua tällaisten tekniikoiden käyttöönottoon. (YSL 8 §)
23. Luvan saajan on asetettava 2000 euron suuruinen vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalta, mikäli toimintaa halutaan jatkaa ennen lupapäätöksen tuloa lainvoimaiseksi. (YSL 199§).

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristönsuojelulain 49 §:n (Luvan myöntämisen edellytykset) mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta;
- 6) olennaista heikennystä edellytyksiin harjoittaa saamelaisien kotiseutualueella perinteisiä saamelaiselinkeinoja tai muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria taikka olennaista heikennystä kolttien elinolosuhteisiin tai mahdollisuuksiin harjoittaa kolttalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja kolttalailla.

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa todetaan, että ympäristön pilaantumisen tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa:

- a) terveyshaittaa;
- b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille;
- c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista;
- d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä;
- e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä;
- f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai
- g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan:

- 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski;
- 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle;
- 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;
- 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus;
- 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n (Oikeusvaikutteinen kaava toiminnan sijoittamisessa) mukaan luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Lupaharkinnan perusteita koskevassa ympäristönsuojelulain 48 §:ssä todetaan seuraavaa: Lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja annettuja määräyksiä noudattaen, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä luonnonuojelulain ja sen nojalla säädetyt vaatimukset.

Annetut lupamääräykset huomioon ottaen ampumaradan toiminnasta ja meluvallin rakentamisesta ei nykytietämyksen mukaisesti aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17§:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski, toiminnan sijainti I-luokan pohjavesialueella sekä alueen kaavamääräykset. Toiminnan sijoituspaikka ei ole ristiriidassa alueen kaavamääräysten kanssa.

Tosiseikat ja johtopäätökset

Toiminnanharjoittaja on hakenut ympäristölupaan muutoksia ja ehdottanut lupamääräyksiä muuttamista lähinnä koskien tiettyjä määräaikoja sekä meluvallin rakentamista ja sen ympäristövaikutuksia. Itse ampumatoimintaan ei haeta muutoksia. Sellaisia voimassa olevia ympäristöluvan määräyksiä ei käsittelyssä muuteta, joiden osalta toimintaan ei olla esittämässä muutosta tai joihin haetut muutokset eivät merkittävästi vaikuta. Määräyksiin voidaan kuitenkin tehdä päivityksiä tietoihin siltä osin, kun päivitystarvetta ilmenee, jos se ei merkittävästi vaikuta määräyksen sisältöön.

Määräajat

Toiminnanharjoittaja hakee meluvallin valmistumiselle lisäaikaa vuoden 2025 loppuun asti. Vallin rakentaminen ei ole aikaisemmin edennyt suunnitellusti. Yhtä aikaa vallin rakentamisen aikana ei kuitenkaan harjoiteta ampumista, joten vallin valmistumisen viivästyminen ei vaikuta merkittävästi niiden haitankärsijöiden etuun, jotka ovat kokeneet ampumamelusta kohtuutonta haittaa.

Toiminnanharjoittaja on hakenut yhden kansainvälisen ampumaurheiluliiton alaisen (MM/MC-) kilpailun järjestämistä vuonna 2024/2025, jonka ajankohtaa ei rajoiteta. Neuvottelussa 13.2.2023 hakijan edustaja on kertonut, että hakemuksessa esitetty aikataulu kilpailulle ei todennäköisesti toteudu, mutta kilpailu voitaisiin saada järjestettyä vuoteen 2030 mennessä. Kilpailu voidaan järjestää, mikäli meluvalli on riittävän valmis siten, että lähtökohtaisesti kaikki ammutut haulit ja kiekot ja niiden kappaleet saadaan kerättyä. Tällöin myös meluvallin meluntorjunta on oletettavasti lähestulkoon suunnitellulla tasolla, vaikka kaikkia töitä ei vielä olisi saatu valmiiksi. Naapurustolle ei katsota tällöin aiheutuvan kohtuutonta haittaa kilpailusta. Mikäli kilpailu järjestetään vasta vuoden 2025 jälkeen, meluvallin tulee olla jo valmis.

Meluvallin rakentamisen liikenteen aiheuttamat haitat

Meluvallin rakentaminen kesällä 2022 on johtanut raskaan liikenteen merkittävään kasvuun Tiilikankaantiellä. Liikenteen aiheuttamista haitoista, etenkin melusta ja pölystä, on tullut useita yhteydenottoja ympäristövalvontaan. Kuulemisen aikana tulleet muistutukset ovat koskeneet etupäässä raskaan liikenteen aiheuttamia haittoja.

Toiminnanharjoittaja on teettänyt maanajon liikennemeluselvityksen (27.10.2022), jonka laskennassa on käytetty 28.6.-20.10.2022 välisenä aikana toteutuneita ajomääriä maanantaista torstaihin klo 7-18. Toteutunut kuormien määrä on ollut keskimäärin 113 kuormaa eli 226 ohitusta päivässä. Toteutunut määrä on ollut isompi kuin mitä hakija on alun perin arvioinut ajomäärien teoreettiseksi maksimimääräksi (arvio 95 ajoa, 190 ohitusta).

Liikennemeluselvityksen laskentatulokset osoittavat, että asuinalueiden ulko-oleskelualueiden ohjearvon (55 dB) melutasot ylittyvät osan Tiilikankaantien varren asuintaloista tien puoleisilla pihaluilla.

Kesällä 2022 ajojen aikana ongelmana on myös ollut raskaan liikenteen alkaminen Tiilikankaantiellä aikaisemmin kuin on ollut sallittua, ennen klo 7. Asiasta on toistuvasti huomautettu toiminnanharjoittajaa, mutta ongelma ei ole kokonaan poistunut, vaikka työmaan vaaka on auennut vasta klo 7.

Toiminnanharjoittaja on esittänyt Tiilikankaantien nopeusrajoituksen laskemista ja kaivonkansien uusimista vähemmän koliseviksi. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan voida velvoittaa kadun nopeusrajoitusten laskemista tai kadun rakenteiden kunnossapitoa koskevia parannuksia, koska lupamääräyksillä ei voi velvoittaa kadun pitäjää. Toiminnanharjoittaja voi kuitenkin itse olla yhteydessä kadun pitäjään näiden toimenpiteiden edistämiseksi. Toiminnanharjoittajan tulee järjestää toiminta siten, että siitä aiheutuva melu, pölyäminen, muut päästöt, haitat tai vaara terveydelle ja ympäristölle ovat mahdollisimman vähäisiä

Lupamääräyksiä katsotaan voitavan antaa toiminta-alueen läheisen tiealueen yleisestä siisteydestä ja kunnosta huolehtimiseen (tässä tapauksessa Ampumaradantien alku ja risteysalue) siltä osin, kun haitta aiheutuu toiminnanharjoittajan omasta toiminnasta. Ampumaradantie muuttuu pian risteysalueen jälkeen suljetuksi alueeksi, eivätkä ulkopuoliset saa käyttää sitä, koska alue on Puolustusvoimien ja ampumaseurojen hallinnassa. Voidaan siis katsoa, että risteysalueen kunnossapito on tässä tapauksessa pitkälti toiminnanharjoittajan vastuulla.

Toiminnanharjoittaja on esittänyt, että tiedossa olevalta Pippo-Kujalan työmaalta maamassoja ajetaan touko-elokuun välisenä aikana kesällä 2023. Ilman rajoituksia kesän ajomäärät voivat olla samaa suuruusluokkaa kuin kesällä 2022. Tämän jälkeen ei ole tällä hetkellä tiedossa, mistä ja kuinka isoilta työmailta maamassoja jatkossa tuodaan. Maamassoja tulee kuitenkin saatujen tietojen mukaan kuitenkin puuttumaan tämän jälkeen vielä merkittävä määrä.

Edellä mainituilla perusteilla liikenteen toiminta-aikoja tulee lupamääräyksin rajoittaa, jotta liikenne ei aiheuttaisi Tiilikankaantien varren asukkaille kohtuutonta haittaa. Eri toiminta-ajat on

määräyksissä rajoitettu kahdelle eri ajanjaksolle, 11.4. – 31.8.2023 ja 1.9.2023 – 31.12.2025. Koska kesän 2023 urakan kesto on rajallinen, katsotaan, ettei sen toteuttaminen määrätyillä toiminta-ajoilla aiheuta kohtuutonta haittaa. Kesän 2023 urakan jälkeen ei ole tiedossa, mistä loput maa-ainekset saadaan. Toiminta-aikoja maanvastaanotolle on tarpeen rajata, jotta kohtuutonta haittaa ei syntyisi pitkäkestoisesti Tiilikankaantien varren asukkaille. Toiminnanharjoittaja pystyy huomioimaan määrätyt toiminta-ajat uusia urakoita suunnitellessaan.

Työmaalla tapahtuvan maanrakennustyön ei katsota aiheuttavan kohtuutonta haittaa naapurustolle, koska työmaa on kauempana häiriintyvistä kohteista ja haitat ovat vähäisempää kuin liikenteen aiheuttamat haitat. Työmaan toiminta-ajat voivat olla laajemmat kuin raskaan liikenteen toiminta-ajat.

Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estäminen

Toiminnanharjoittaja esittää, että määräykseen 10 määräajaksi asetettaisiin 31.12.2025. Vanha määräaika on jo mennyt. Määräaika ei ole tarpeen asettaa uudelleen vaan määräystä tulee noudattaa heti. Käytännössä ampumista ei toiminnanharjoittajan esityksenkään mukaan voida tehdä yhtä aikaa meluvallin rakentamisen kanssa. Määräyksen noudattaminen heti ei siten ole kohtuuton vaatimus.

Haulikkoammunnan jatkaminen vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella edellyttää, että pohjaveden pilaantumisen vaara poistetaan tehokkailla suojatoimenpiteillä. Rata-alue ja sen ympäristö on helposti vettä ja haitta-aineita läpäisevää hiekkaa. Rata-alueelle ja sen ympäristöön kertyvästä kiekko- ja haulijätteestä voi liueta ja huuhtoutua maaperään ja pohjaveteen PAH-yhdisteitä ja metalleja. Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaran poistaminen edellyttää kiekko- ja haulijätteen säännöllistä keräämistä. Rakenteilla olevaa valliä vasten ammuttaessa hauli- ja kiekkojäte voi sekoittua vallissa käytettäviin maa-aineksiin.

Meluvalliin käytettävien ylijäämämaiden tulee olla puhtaita, jotta ne eivät aiheuta maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Pohjavesitarkkailu

Pohjavesitarkkailua on aikaisemmin tehty vain kerran vuodessa. Aiemmin veloitettua uutta pohjavesiputkea ei ole asennettu. Tarkkailu on myös ollut osittain puutteellista lupamääräyksiin nähden. Pohjavesitarkkailun muuttamisesta on pidetty neuvottelu 24.3.2022. Neuvottelun pohjalta toiminnanharjoittaja on esittänyt muutoshakemuksen liitteenä ehdotuksen päivitetyn pohjaveden tarkkailuohjelmaksi. Tarkkailua on tehty pääosin uuden ohjelman mukaisesti vuonna 2022.

Ampumaratatoiminnan vaikutuksen lisäksi pohjaveden laatua on tarpeen tarkkailla myös meluvallin rakentamisen mahdollisten pohjavesivaikutuksien vuoksi. Meluvallin rakentamiseen tullaan käyttämään merkittävä määrä muualta tuotavia ylijäämämaita ja myös ns. puhtailla ylijäämämailla voi olla vaikutuksia alueen pohjaveden laatuun. Pohjaveden laadun tarkkailu kaksi kertaa vuodessa toistaiseksi ei ole kohtuutonta. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa vaikutuksista.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1. Määräys on toimintaa määrittelevä. Jos toiminta muuttuu, tulee siitä ilmoittaa lupaviranomaiselle ja lupa arvioidaan uudelleen.

Lupamääräys 2. Luvanhaltija on vastuussa ja velvollinen huolehtimaan, että luvan kohteena olevalla ampumaradalla kaikki käyttäjät noudattavat luvassa annettuja lupaehtoja.

Lupamääräys 3. Merkitsemällä alue varmistetaan ympäristön turvallisuus, jotteivat esim. sienestäjät tai marjastajat päädy tietämättään rata-alueelle.

Lupamääräys 4a. Melu on merkittävä ampumaradan aiheuttama haitta ympäristössä. Tämän vuoksi ampumaradan käytölle on asetettu aikarajat. Ampumarata-alueella on aloitettu tekemään meluntorjuntavallia, mutta se ei ole vielä luvan käsittelyhetkellä valmis. Hakija on esittänyt, että valli on valmis vuoden 2025 loppuun mennessä. Ampuma-ajat ovat samat kuin voimassa olevan

ympäristöluvan (Lahden seudun ympäristölautakunta 21.10.2014 §71) ampuma-ajat. Ammuntaa on rajoitettu enemmän juhlapyhinä ja keskikesän lomakausiaikaan.

Lupamääräys 4b. Voimassa olevan luvan hakemuksen liitteenä olleiden selvitysten mukaan (hakemuksen liite 9: Haulikkoradan ympäristömeluselvitys ja hakemuksen liite 10: Haulikkoradan torjuntatarkastelun päivitys) meluntorjuntatoimenpiteiden jälkeen ohjearvot eivät ylity lähimmillä melulle altistuvilla kohteilla. Vaikka raja-arvot eivät aina ylittyisi, voidaan haulikkoammunnasta aiheutuva melu sen luonteesta johtuen kuitenkin kokea erityisen häiritsevänä. Siksi ammunta-aikoja on rajoitettu, jottei ympäröivälle asutukselle aiheudu melusta kohtuutonta viihtyisyyshaittaa. Hälvälän ampuma-alueella toimii myös muitakin ampumaratoja ja alueen yhteisvaikutukset tulee huomioida. Vuoteen 2030 mennessä on sallittua järjestää yhdet suuret kaksiviikkoiset kansainvälisen ampumaurheiluliiton alaiset kilpailut.

Lupamääräys 5. Määräys kilpailujen ja maajoukkueleirien ajankohtien ennalta ilmoittamisesta on perusteltua, jotta ampumarata-alueen vaikutuspiirissä olevat asukkaat saavat tiedon ampumarata-alueen eniten melupäästöjä aiheuttavien toimintojen ajankohdista hyvissä ajoin etukäteen.

Lupamääräys 6. Määräyksellä varmistetaan, että naapurussuhdelain 17 §:n mukainen edellytys täyttyy.

Lupamääräys 7. Määräys on annettu ampumatoiminnan meluhaittojen rajoittamiseksi sekä taustavallien rakentamisesta aiheutuvien haittojen rajoittamiseksi. Voimassaolevan ympäristöluvan hakemuksessa esitetyn ampumamelun melumallinnuksen mukaan, suunnitellun vallin rakentaminen pienentää melualueita riittävästi. Valli toimii samalla myös haulien keräyksessä ja pysäyttää haulit entistä tehokkaammin.

Määräyksessä esitetty määräaika on hyväksytty hakemuksen mukaan vuoden 2025 loppuun. Aikaraja on toiminnanharjoittajalle toteuttamiskelpoinen. Vallin rakentamisen ollessa kesken, ampumatoimintaa ei harjoiteta yhtä aikaa, jolloin ampumamelua ei myöskään synny. Naapurussuhdelain 17 §:n 2 momentin mukaan lähistöllä asuvalle aiheutuvan rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa on otettava huomioon rasituksen kesto. Kun asetetaan torjuntatoimenpiteille aikaraja, rajataan samalla rasituksen kesto. Meluntorjuntavallia rakennettaessa meluntorjuntavaikutukset alkavat jo ennen vallin valmistumista.

Tehty liikenteen melumallinnus osoittaa, että liikenteen melun ohjearvot ylittyvät osalla Tiilikankaantien varren asuinkiinteistöjen piha-alueilla. Tätä liikenteen aiheuttamaa melua voidaan käytännössä rajoittaa lähinnä toiminta-aikoja rajaamalla. Toiminnanharjoittaja ei ole esittänyt sellaisia rakenteellisia meluntorjuntatoimia, joista voitaisiin antaa määräyksiä.

Eri toiminnoille (maanvastaanotto ja vallin maanrakennustoiminta) voidaan antaa eri toiminta-aikoja, koska niiden aiheuttama haitta on erilaista. Toiminta-ajan rajaukset jaetaan kahdelle eri ajanjaksolle, koska toiminnanharjoittaja on esittänyt tiedossa olevalle kesällä 2023 tapahtuvalle urakalle selkeän aikataulun. Koska kesän 2023 urakan kesto on rajallinen, katsotaan, ettei sen toteuttaminen määrätyillä toiminta-ajoilla aiheuta kohtuutonta haittaa. Toiminnanharjoittajan esittämiä aikoja on kuitenkin supistettu.

Kesän 2023 urakan jälkeen ei ole tiedossa, mistä loput maa-ainekset saadaan. Toiminta-aikoja maanvastaanotolle on tarpeen rajata, jotta kohtuutonta haittaa ei syntyisi pitkäkestoisesti Tiilikankaantien varren asukkaille. Rajoittamattoman toiminta-ajan (ma-to kello 8.00-16.00) lisäksi sallitaan maanrakennustoimintaan liittyvä liikenne vähäisissä määrin (korkeintaan 5 kuormaa eli 10 raskaan ajoneuvon ohitusta tunnissa) ma-to klo 16.00-18.00. Kun liikenteen määrää on rajoitettu, sen ei katsota aiheuttavan kohtuutonta haittaa naapureille. Toiminnanharjoittaja pystyy huomioimaan määrätyt toiminta-ajat uusia urakoita suunnitellessaan.

Koska alue sijaitsee I-luokan pohjavesialueella, maavalleihin saa käyttää ainoastaan puhtaita, alueelle ja käyttötarkoitukseen sopivia maa-aineksia. Jätettä ei saa hyödyntää.

Toiminnanharjoittajan tulee esittää luotettava selvitys toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että läjitettävien massojen joukossa ei ole jätettä.

Lupamääräys 8. Meluntorjuntavaikutuksien todentamiseksi melumittaukset on tarpeen uusina kohteissa, joissa on aikaisemminkin tehty mittauksia. Toistaiseksi ainoa virallinen tapa arvioida ampumaratamelua Suomessa ja verrata sitä ohjearvoon on melun mittaaminen Ympäristöministeriön 1999 ohjeen mukaisesti.

Lupamääräys 9. Toiminnassa on ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Lupamääräys 10. Ampumatoiminnan jatkaminen I-luokan pohjavesialueella edellyttää maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemistä tehokkailla suojaus- ja seurantatoimilla. Jätelain mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä (roskaamiskielto). Aiempi määräaika on jo mennyt ja määräystä tulee noudattaa heti.

Lupamääräys 11. Humuskerroksen elinvoimaisuuden turvaamisella estetään haitallisten aineiden kulkeutuminen humuskerroksesta maaperään ja edelleen pohjaveteen.

Lupamääräykset 12 ja 13. Jätehuolto on järjestettävä huolellisesti jätelain periaatteiden mukaisesti. Toiminnassa syntyvät jätteet on kerättävä ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumista. Jätelaki edellyttää, että ympäristöluvanvaraisen toiminnan jätteistä pidetään kirjaa.

Lupamääräys 14. Pohjaveden laadun selvittäminen ja jatkuva laadun tarkkailu perustuu ympäristönsuojelulain 6 §:ään, jonka mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan vaikutusten tarkkailusta. Koska toiminta sijaitsee I-luokan pohjavesialueella, pohjaveden laaduntarkkailu on erityisen tärkeää. 209 §:n mukaan mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.

Pohjavedentarkkailua voidaan tarkastella uudestaan tarvittaessa, esimerkiksi mikäli alueen olosuhteista saadaan uutta tietoa, toiminnasta ei ole havaittavissa vaikutuksia pohjaveteen tai toiminnasta havaitaan vaikutuksia pohjaveden laatuun.

Lupamääräys 15. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimintansa aiheuttamista ympäristövaikutuksista. Laaja kokonaiskuva laajemmalle alueelle aiheutuvista ympäristövaikutuksista saadaan parhaiten eri lupavelvollisten toimijoiden yhteistarkkailun kautta.

Lupamääräys 16. Määräys on annettu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ympäristönsuojelulain 63 §:n mukaan lupaviranomainen voi tarvittaessa ympäristöluvassa määrätä useat luvanhaltijat yhdessä tarkkailemaan toimintojensa vaikutusta (yhteistarkkailu) tai hyväksyä toiminnan tarkkailemiseksi osallistumisen alueella tehtävään seurantaan. Yhteistarkkailu voi koskea tähän lakiin ja vesilakiin perustuvaa tarkkailua.

64 §:n mukaan ympäristöluvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on esitettävä 62 §:n mukaisen seurannan ja tarkkailun tai 63 §:n mukaisen yhteistarkkailun järjestämisestä erillinen suunnitelma lupaviranomaisen, valvontaviranomaisen tai kalatalousviranomaisen hyväksyttäväksi. Suunnitelma on toimitettava viranomaiselle niin ajoissa, että seuranta ja tarkkailu voidaan aloittaa toiminnan alkaessa tai muuna toiminnan vaikutusten kannalta tarkoituksenmukaisena ajankohtana. Suunnitelman esittämiseen sovelletaan, mitä 39 §:ssä säädetään ympäristöluvan hakemisesta. Päätös suunnitelman hyväksymisestä tehdään noudattaen, mitä 96 §:ssä säädetään.

Ampumaradat sijaitsevat vierekkäin ja kummastakin toiminnasta aiheutuu melua. Toimintojen melun yhteisvaikutusta on tarpeen tarkkailla. Meluvallin tulee valmistua 31.12.2025 mennessä ja tämän jälkeen meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyttä tulee selvittää lupamääräyksen 8 mukaisesti. Melun yhteistarkkailu voidaan suunnitella tämän jälkeen.

Lupamääräys 17. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta.

Lupamääräys 18. Kirjanpito- ja raportointimääräykset on annettu ympäristöluvan valvontaa varten.

Lupamääräys 19. Ampumarata-alueen voidaan epäillä pilaantuneen radan toiminnasta.

Lupamääräys 20. YSL 43§ Luvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, niiden ehkäisemisestä ja muusta rajoittamisesta sekä toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa tai toiminnan lopettamisen yhteydessä.

Lupamääräys 21. Toiminnan loputtua ampumarata-alue tulee siistiä ja maaperä puhdistaa siihen tilaan, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnasta ja alueesta luopuminen, viimeistelytyöt ja tarkkailu voidaan toteuttaa vain erillisen suunnitelman perusteella. Tarvittaessa myös yksittäisen radan lopettamisesta on tehtävä erillinen suunnitelma. Lopettamiseen liittyvistä ympäristönsuojelutoimista on tarpeen esittää suunnitelma hyvissä ajoin, jotta alueen kunnostamisesta, päästöjen ehkäisemisestä ja tarkkailun järjestämisestä voidaan päättää ajoissa.

Lupamääräys 22. Jos toimintaan tarvitaan ympäristönsuojelulain mukainen lupa, toiminnanharjoittajan on ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Lupamääräys 23. Toiminnanharjoittaja on hakenut toiminnan aloituslupaa mahdollisesta muutoksen hausta huolimatta, jotta olemassa olevaa toimintaa voidaan jatkaa keskeytyksettä. Toiminnanharjoittaja katsoo, ettei vakuutta tarvitse asettaa, koska ottaen huomioon haulikkoradan toiminnan pitkän historia suhteessa nyt kysymyksessä olevaan ajanjaksoon (mahdollinen muutoksenhaku) radan käytöstä ei aiheudu merkittävää ympäristön pilaantumisen vaaran lisääntymistä. Mikäli toiminta aloitetaan muutoksenhausta huolimatta ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa, ympäristönsuojelulain 199§:n mukaan toiminnanharjoittajan on kuitenkin asetettava vakuus. Vakuuden määrä on asetettu pieneksi, koska katsotaan, että vallia voidaan jo rakentaa olemassa olevan ympäristöluvan mukaisesti, eikä muutoshakemuksen käsittelyssä ole katsottu tarpeelliseksi puuttua esitettyyn vallin rakenteeseen ja massamääriin.

Vastaus lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteisiin sekä vastineeseen

Saadut lausunnot, mielipiteet ja niistä annettu vastine on huomioitu riittävällä tavalla määräyksissä 4 a), 7, 8, 10, 14 ja 16.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Hakija on hakenut toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta. Lupa toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta myönnetään. Lupaviranomainen katsoo, että toiminnan aloittaminen ennen lainvoimaiseksi tuloa ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, koska toiminta on voitu aloittaa jo voimassa olevan luvan mukaisesti.

Ympäristönsuojelulain 198 §:n mukaan toimintaa ei saa aloittaa tai muuttaa ennen kuin siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen. Ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaan lupaviranomainen voi kuitenkin luvan hakijan pyynnöstä perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan maksutaulukon kohdan; Muu toiminta a) ulkona sijaitseva ampumarata, maksu on 3 570 € (laskennallisesti 70 h työmäärä). Taksan kohdan 5.2 mukaan, kun kyseessä on toiminnan olennainen muuttaminen (YSL 29 §), käsittelymaksu voidaan määrätä enintään 50 prosenttia 3 §:n mukaista maksua pienemmäksi. Tämän hakemuksen käsittelyn työmäärä ei kuitenkaan ole merkittävästi ollut pienempi kuin laskennallinen uuden luvan työmäärä, joten käsittelymaksu laskutetaan 80% mukaan. Lisäksi laskutetaan kohdan 4.1 mukaiset ilmoituskulut, jotka koskevat kuulutuksen ja päätöksen ilmoittamista lehti-ilmoituksella, 400 €.

Käsittelymaksu muodostuu seuraavasti: $3\,570\text{ €} \cdot 0,8 + 400\text{ €} = 3\,256\text{ €}$.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa (YSL 29§).

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassa- olosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

Sovelletut säännökset

- Ympäristönsuojelulaki (YSL, 527/2014): 6, 7, 8, 11, 14, 16, 17, 20, 27, 29, 42-44, 46, 48, 49, 52, 58, 62-66, 70, 83, 87, 89, 142, 209 §
- Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (YSA 713/2014) 11-15, 20 §
- Jätelaki (JL, 646/2011): 8, 12, 13, 72, 118, 119, 120, 121 §
- Valtioneuvoston asetus jätteistä (VNA 978/2021): 33, 40, 121a, 122, Liite 5
- Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (VNA 53/1997)
- Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920) 17 §
- Lahden seudun jätehuoltomääräykset (Lahden seudun jätelautakunta 22.11.2022)
- Hollolan kunnan hallintosääntö (voimaan 1.1.2023)
- Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (voimaan 01.04.2020)

Viranomaisohjeet ja muu aineisto

- Suomen ympäristö 23/2012, Ampumaratojen ympäristölupa, Opas toiminnanharjoittajille sekä lupa- ja valvontaviranomaisille, AMPY-työryhmä.
- Suomen ympäristö 4/2014, Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, Sara Kajander ja Asko Parri (toim.).

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella siten kuin ympäristönsuojelulain 85 §:ssä on säädetty. Päätös pidetään nähtävänä Hollolan kunnan verkkosivuilla vähintään kuulutusajan.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Muutoksenhakuohjeet ovat päätöksen liitteenä.

Päätöspäivä on 8.3.2023.